

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOŚCIAŃSKI**

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3-ej po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.

ADMINISTRACJA czynna od 9—5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.

KASA czynna od 12 do 2-ej.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 5.06-70

DYREKCJA — 2.20-13

ADMINISTRACJA — 5.13-80

DRUKARNIA — 2.76-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe

Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 117

Cena numeru 20 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnośnikiem miesięcznie zł. 5.40, bez odnośnika zł. 4.70 na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.— Za zmianę adresu 50 gr.

Dla członków Partii, Związków Zawodowych, urzędników państwowych i nauczycieli ulgi w prenumeracie.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajnie 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie

Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Dalsza walka Czerwonej Hiszpanii

Bombardowanie pozycji rebelji

Minister spraw wewnętrznych Hiszpanii podał wczoraj przez radio, że na froncie północnym i zachodnim lotnicy rządowi bombardowali rano fort Leferrol. W południe bombardowano Valladolid, przyczem zniszczono na przestrzeni 1 km. tor kolejowy i pociąg wiozący amunicję.

Na froncie aragońskim zanotowano kilka drobnych potyczek oraz niewielką akcję artylerji.

Na froncie południowym, na odcinku Montoro trwała dwugodzinna bitwa, w której wyniku nieprzyjaciół cofnął się z wielkimi dla siebie stratami. Uciekającego wroga ścigali lotnicy.

Na froncie środkowym artylerja bombardowała pozycje nieprzyjacielskie nad Guadarrama.

Na froncie Talavera i Santa Olalla samoloty rządowe bombardowały skutecznie pozycje nieprzyjacielskie.

Wojska rządowe odparły wszystkie ataki powstańców na miejscowości Castello, Monte Aragon i wzgórze Quinto.

Gwałtowna bitwa toczyła się koło miejscowości Quincena. Na odcinku Huesca kolumna wojsk powstańczych eksportująca zapasy żywności, usiłowała przedrzeć się przez linie wojsk rządowych pod osłoną artylerji. Kolumna ta była poprzeczana przez trzy tanki. W czasie utarczki powstańcy pozostawili jeden tank i wiele karabinów.

Premier Largo Caballero udał się do Toledo, gdzie odbył rozmowę z dowódcą tego odcinka, poczem wyjechał na front Talavera. Po powrocie do Madrytu premier oświadczył, iż wyniósł bardzo korzystne wrażenie z przebiegu wydarzeń.

Na froncie Talavera

Korespondent Havasa, który od był wczoraj wycieczkę na front Talavera i Santa Olalla, podaje, że na froncie tym nie zaszły w dniu wczorajszym żadne zmiany. Wojska rządowe w dalszym ciągu bombardują miejscowość Torrios, której okolicę nie przedstawiają, jak się zdaje, większej wartości strategicznej. Odcinek ten, przez który przepływa rzeka Guadarrama, jest doskonale zorganizowany przez wojska rządowe.

W ostatniej chwili donoszą, że oddziały wojskowe rozpoczęły do niosłą operację wioskową, która pozwoliła im na zdobycie trzech kilometrów terenu.

Komunikaty ze źródeł rebelji

Radjostacje powstańcze donoszą, że kolumna płk. Vague posuwa się naprzód w kierunku Toledo.

Na odcinku Talavera został rozpoczęty atak na Sanmartin i Devalde-

glesias. Za kilka dni — głosi komunikat — Madryt ma być zaatakowany z dwóch stron i od strony Talavera i od strony Guadarrama.

Wojska japońskie

okupują nowe obszary Chin

W związku z zamordowaniem marynarza japońskiego w Szanghaju, cesarz japoński upoważnił admirałację do wysłania do Chin posiłków, któreby mogły zapewnić ochronę obywateli japońskich w Chinach. Do Szanghaju przybył z Japonii transportowiec „Muroko” z oddziałami piechoty i marynarzy. Władze japońskie otaczają tajemnicą zarówno siłę liczącą tych oddziałów, jak i ich przeznaczenie.

Rząd japoński polecił ambasadorowi Kawagoe pozostać w Nankinie, lecz przerwać rokowania z chińskim ministrem spraw zagra-

nicznych Czangiem. Zamiast tego ambasador ma w czasie możliwie najkrótszym nawiązać kontakt z marszałkiem Czang-Kai-Szekiem.

Marynarze japońscy w Hong-Kong patrolują w koncesji międzynarodowej i sąsiedniej strefie chińskiej. Władze chińskie zaprotestowały przeciwko tej okupacji części terytorium chińskiego, na co władze japońskie odpowiedziały, iż postępują zgodnie z prawem obrony (?). Dowódca korpusu japońskiego admirał Londo wezwał ludność do zachowania spokoju.

„Konceptje polityczne” gen. Mola

Gen. Mola w następujący sposób określił to, co według niego powinno stanowić koncepcję rządową partii „narodowej” (czytaj faszystowskiej): **RZĄDZIĆ POWINNA ARMIA**, powiedział generał, ponieważ ona jedna posiada w dostatecznej mierze autorytet, aby utrzymać w łączności różnorodne elementy, na które składa się Hiszpania. Istotnie poszczególne działy agend rządowych w Burgos kierują wojskami i tylko w niektórych działach specjalnych stoją na czele cywilni.

„Junta” składa się wyłącznie z generałów. Sekretarz „Junty” płk. Montanez dokonał podziału spraw pomiędzy różne organy „Rządu”, które możnaby nazwać podsekretariatami stanu, a więc do spraw handlu, robót publicznych, finansów, sprawiedliwości i prasy.

„Karliści”, zwolennicy Alfonsa XIII i zwolennicy „Falangi hiszpańskiej” są, oczywiście, zgoda odmiennego zdania. Narazie decyduje wszakże gen. Mola, agent niemiecki — warto raz jeszcze przypomnieć — w okresie wojny światowej.

Zamach na gen. Mola?

„Figaro” podaje sensacyjną pogłoskę o nieudanym zamachu na generała Mola. W związku z zamachem aresztować miano cudzoziemca, którego nazwiska ani narodowości pismo nie podaje.

Dyktatura estońska

chce zdławić ruch robotniczy represjami

Z Tallina donoszą: W związku z podjętą ostatnio przez centralny zarząd związków zawodowych akcją strajkową, Rząd postanowił rozwiązać zarząd związków i „mianować” (!) nowy, przyczem aresztowano kilka osób. Wice-premier Enpalu wobec postawy mas musiał jednak aresztowanych zwolnić, oświadczając równocześnie przedstawicielom prasy, że na przyszłość próby propagandy „komunistycznej” (?) będą karane z całą surowością.

Rektor uniwersytetu dorpackiego prof. Keppa oraz prorektorzy Krusa i Parliisa złożyli podania o dymisję. Powodem dymisji jest naruszenie przez Rząd estoński autonomii uniwersytetu.

Wyjaśnieniem sprawy zajęła się rada uniwersytecka, która uznała słuszność stanowiska rektora i prorektorów, dymisji ich jednak nie przyjęła. Rada wybrała komisję, złożoną z trzech członków, którzy wspólnie z ministrem oświaty wyjaśnią mają szereg związanych z tem kwestyj.

Co znaleziono w gruzach Alkazaru?

Korespondent Havasa zwiadził zajęte przez wojska rządowe zabudowania, przylegające do fortecy Alkazaru. W jednym z tych zabudowań znaleziono egzemplarz dziennika, wydawanego codziennie przez obłożonych. Dziennik ten, p. t.: „El Alcazar”, składa się z dwóch czy trzech arkuszy oddzielnych, zależnie od ilości i wagi informacji. Pisany on był na cyklostylu. Lektura jego świadczy o tym, że obłożeni byli zazwyczaj dobrze poinformowani dzięki radjo o wydarzeniach, jakie rozgrywały się poza Toledo. Wśród papierów znalezionych w fortecy — jest marsz wojskowy, do którego słowa napisał Martinez Leal, a muzykę skomponował Martin Gill. Znaleziono również rozkaz dzienny z dn. 26 sierpnia, w którym jest mowa o konieczności oszczędzania amunicji.

Z.S.S.R. nie wspiera Hiszpanii ludowej

Agencja Tass podaje: „W prasie zagranicznej ukazały się wiadomości faszystowskiego dziennika niemieckiego „Voelksischer Beobachter”, utrzymujące, że w Barcelonie miano wylądować 200 samolotów sowieckich i że 70 tys. karabinów sowieckich przetransportowano jakoby ostatnio do Madrytu. Agencja Tass upoważniona jest do zaprzeczenia tym informacjom, jako złośliwym wymysłom, pozbawionemu wszelkich podstaw. Udzielając systematycznie pomocy hiszpańskim powstańcom faszystowskim przez wysyłanie samolotów, pilotów niemieckich i a-

municji, co znane jest całemu światu, faszysty niemieccy usiłują z całą oczywistością zamaskować naruszenie deklaracji o niemieszaniu się do wydarzeń w Hiszpanii, jak również pomoc swą faszystom hiszpańskim przez uciekanie się do absurdalnych wymysłów antysowieckich.”

Nie możemy zrozumieć tej... nerwowości formy zaprzeczenia. Wszak komuniści francuscy wymagają od Rządu tow. Bluma akurat tego, czego wypiera się tak hysterycznie ag. Tass.

Radjo ma służyć pokojowi

Ale czy faszysty zastosują się do tej konwencji

Z Genewy donoszą: Prace konferencji międzynarodowej w sprawie zawarcia kon-

wencji, dotyczącej zastosowania radja w interesie pokoju zakończyły się w dniu wczorajszym. Wstęp do konwencji podkreśla, że radjo nie powinno być nigdy wykorzystywane w sposób sprzeczny z dobrem porozumieniem międzynarodowym. W szeregu artykułów konwencji sygnatariusze jej przeprowadzają rozróżnienie pomiędzy emisjami przeznaczonymi dla słuchaczy innych krajów a emisjami skierowanymi głównie do słuchaczy danego kraju. Pierwsze z nich stanowią przedmiot zakazu powszechnego, o ile pobudzają do aktów sprzecznych z porządkiem wewnętrznym lub bezpieczeństwem jednej ze stron układających się. Drugie zaś podpadają pod postanowienia konwencji, jeżeli stanowią zachętę do wojny lub aktów, mogących doprowadzić do niej. Nadto konwencja ustala procedurę rozjemczą i pojednawczą na wypadek sporu pomiędzy kontrahentami co do interpretacji i stosowania konwencji. Wreszcie akt końcowy konferencji zawiera szereg zaleceń, mających na celu rozszerzenie zakresu stosowania konwencji (PAT.).

Jedna z pozycji Milicji Ludowej na froncie aragońskim

Liczymy, że Świat Pracy Łodzi

złamię w głosowaniu niedzielnym pochód faszyzmu „narodowego” w Polsce

Niech składki na pomoc dla Łodzi czerwonej napływają dalej albo na adres Sekretarjatu Generalnego C.K.W. P.P.S. (Warszawa, Warecka 7), albo na konto P.K.O. — 3.174.

Zwycięstwo prawa i sprawiedliwości

Uznanie mandatów abisyńskich

Dopuszczenie delegacji abisyńskiej do obrad Zgromadzenia Ligi Narodów zaskoczyło cały świat polityczny. Przebieg sprawy był następujący:

Przed każdym dorocznym Zgromadzeniem Ligi komisja weryfikacyjna bada mandaty delegacji. Po nieważ Włochy oświadczyły, że nie wrócić do Ligi, dopóki zasiada w niej będzie delegacja abisyńska, więc te państwa i te czynniki, którymi zależało na powrocie Włoch, wszczęły akcję celem pozbycia się Abisynji. Sekretarz generalny Ligi, Avenol, udał się do Rzymu, gdzie porozumiał się z Rządem faszystowskim w tym duchu, że uzyskał od niego zapewnienie, iż Włochy zadowolą się usunięciem delegacji abisyńskiej, a dalszych żądań stawiać nie będą.

Zdawało się, że wszystko w porządku, że komisja weryfikacyjna, wybrana przez Zgromadzenie, nie uzna mandatów abisyńskich, że Zgromadzenie to zatwierdzi i że w ten sposób Liga pozbędzie się „kłopotu” z Abisynją.

Jednakowoż rachuby te speliły na niczym. Już przed wyborem komisji weryfikacyjnej przedstawiciele t. zw. małych narodów dały do zrozumienia, że nie wejdą do komisji, o ile w niej nie zasiadą przedstawiciele mocarstw: Anglii, Francji i Rosji, któreby także wzięły na siebie odpowiedzialność za uchwały komisji. Wobec tego do komisji weszli Eden, Delbos i Litwinow, a oprócz nich przedstawiciele Grecji, Holandji, Czechosłowacji, Portugalji, Peru i Nowej Zelandji.

Aktywność małych państw zmu siła „reżyserów” akcji anty-abisyńskiej do ostrożności. Komisja weryfikacyjna postanowiła zwrócić się do Trybunału Haskiego o decyzję i wyloniła nawet komisję prawniczą do zredagowania odpowiedniego zapytania.

Ale odpowiedź Hagui wpłynęła dopiero za tygodnie, lub miesiące, a co zrobić z delegacją abisyńską, której trzeba się pozbyć natychmiast? „Reżyserzy” puścili wiadomość, że jeżeli Zgromadzenie natychmiast nie powoła komisję do rozstrzygnięcia w Zgromadzeniu, o ile ono nie zdecyduje inaczej. Ale ten straszak włoski nie podziałał zbyt na Zgromadzenie.

Tymczasem na komisji weryfikacyjnej przedstawiciele małych państw, a zwłaszcza delegat Holandji, dr. Limburg, przypuścili atak na „reżyserów”. Wskazali oni na to, że dokumenty delegacji abisyńskiej są w porządku i że komisja nie powinna stwierdzić, że nie może. Jeżeli się chce zakwestionować te dokumenty, to trzeba najpierw rozstrzygnąć, czy cesarz abisyński jest jeszcze cesarzem. Otóż w czerwcu r. b. Liga wyraźnie stwierdziła, że sprawa ta żadnym nie budzi wątpliwości, a min. Simon oświadczył w Izbie Gmin, że Anglia nadal uznaje cesarza za głowę suwerennego kraju. A skoro tak jest, to ma on prawo podpisywać listy uwierzytelniające. Gdyby zaś chcieli zakwestionować jego władzę, to w każdym razie komisja weryfikacyjna nie jest do tego powołana.

Wobec tak jasnego i słusznego postawienia sprawy, wobec faktu, że większość Zgromadzenia nie szła na lep „reżyserów”, komisja zrezygnowała z Hagui i przyjęła jedynie słuszną uchwałę, uznając mandaty Abisynji za ważne.

Uchwała ta oznacza zwycięstwo małych państw nad złe pojętą „racją stanu” mocarstw, prowadzącą Ligę Narodów do zguby.

Co zrobią Włochy? Czy wystąpią z Ligi, czy też poczekać na lepszą dla siebie koniunkturę i tylko odmówią udziału w obecnej sesji? Dowiemy się niebawem.

W każdym razie dalsza obecność delegatów Abisynji w Lidze demonstruje przed światem, że akt przemocy i gwałtu, dokonany przez faszystów na Abisynji, nie został uznany przez olbrzymią większość państw i narodów, a tem samem najazd faszystowski został

potępiony przez opinię świata. Jednomyślny wybór na przewodniczącego Zgromadzenia argentyńskiego min. spraw zagranicznych, Lamasa, który jest twórcą „doktryny Lamasa”, głoszącej, iż nie należy uznać żadnego zaboru terytorialnego, dokonanego przemocą — jest także poważną demonstracją Ligi przeciw faszystom. Gdyby duch, ożywiający Zgro-

Sytuacja w Genewie

po dopuszczeniu delegacji abisyńskiej

Przyjęty przez Zgromadzenie Ligi Narodów raport komisji weryfikacyjnej w sprawie dopuszczenia delegacji abisyńskiej do Zgromadzenia Ligi, jest żywo komentowany wśród wielu delegatów na Zgromadzenie Ligi Narodów.

Jeśli chodzi o polityczną stronę sytuacji, wytworzonej przez przyjęcie raportu komisji przez Zgromadzenie Ligi, przeważa opinia, że raport jest wyrazem całkowitego niepowodzenia akcji niektórych mocarstw, oraz działającego z ich inspiracji sekretarza generalnego

madzenia Ligi, kierował też polityką mocarstw, gdyby z postawy Zgromadzenia wyciągnięto należyty wniosek i udzielono pomocy materialnej Abisynji do zrzucenia najazdu, któremu 2/3 Abisynji jeszcze nie podlega, toby stokrój więcej uczyniono dla pokoju, niż przez „pokoju” konszachty z Hitlerem i Mussolinim.

Ligi Avenola, obliczonej na umó-żliwienie delegacji włoskiej powrotu do Genewy. Równocześnie zwracają uwagę, że warunki Włoch, sformułowane podczas rzymskiej wizyty Avenola były bardzo trudne do spełnienia oraz, że gdyby członkowie komisji weryfikacyjnej utrzymali swój pierwotny projekt w sprawie odwołania się do Trybunału Haskiego, to sytuacja nie uległaby zasadniczej zmianie, gdyż Włochy również i w takim wypadku nie uznałyby za możliwe wziąć udział w bieżącej sesji Zgromadzenia.

Oświadczenie Negusa

o decyzji Komisji weryfikacyjnej Ligi

Agencja Havasa donosi z Genewy: Negus wręczył przedstawicielom prasy oświadczenie, wyrażając w nim wdzięczność dla Zgromadzenia Ligi Narodów, która przez swój ostatni akt oddała sprawiedliwość Abisynji. Haile

Selassie wyraził wdzięczność wobec Ligi w imieniu narodu etiopskiego, ale jednocześnie poczynił zastrzeżenia wobec tych części raportu Politisa, które wydają się być sprzeczne z uznaniem niezależności Etiopji. (PAT.).

Sensacyjna konfiskata w Rzymie

Agencja PRESS donosi z Wiednia: Niezwykła sensacja wywołała w Rzymie konfiskata ostatniego numeru „Illustrazione Italiana”, najpoczytniejszego tygodnika włoskiego.

Konfiskata nastąpiła za artykuł, omawiający krytycznie kongres

hitlerowców w Norymberdze. W artykule tym powiedziano, że kanclerz Hitler wszedł na drogę polityki, uprawianej przez cesarza Wilhelma II. Kongres norymberski stanowił fasadę dla dalszych przygotowań wojennych, które wywołać muszą pożogę wojenną.

Przewidywane przedłużenie kadencji tymczasowej Rady Miejskiej

W związku z wyborami do Rady Miejskiej w Łodzi i oczekiwanym rozpisanem wyborów do samorządów w innych większych miastach, wzbudziła zainteresowanie kwestja kadencji władz samorządowych w Warszawie. Formalnie kadencja obecnego zarzą-

du miejskiego i tymczasowej Rady Miejskiej kończy się jesienią roku przyszłego.

Jak podaje agencja PID, u-chodzi jednak za pewne, iż czas urzędowania obecnych władz miejskich będzie przedłużony.

Zamiast 175 tylko 100 milionów

Polskie koła gospodarcze zostały poinformowane, że dopiero około listopada oczekiwać należy podjęcia polsko - niemieckich rokowań o nowy układ handlowy.

Traktat obecny, wygasający w dniu 31 grudnia, nie wytrzymał próby życia i zawiodł nadzieje na silniejsze ożywienie polsko - niemieckich obrotów handlowych. — Obroty te wyniosły miały według umowy 175 milionów złotych, a wyniosły tylko około 100 milion.

W obowiązującym układzie handlowym znajduje się dużo kontyngentów martwych, które nie zostały wyzyskane z powodu niesprzyjających warunków. Najważniejszą przeszkodą dla rozwoju polsko - niemieckich stosunków handlowych tkwi w drożyznie wyrobów przemysłowych Niemiec.

Ceny te są za wysokie i nie przystosowane do warunków polskich wobec czego wyroby niemieckie nie mogą wytrzymać w Polsce konkurencji z angielskimi towarami przemysłowymi.

W rokowaniach o nowy układ handlowy z Niemcami zwrócona będzie ze strony polskiej uwaga na konieczność przystosowania cen wyrobów niemieckich do wymagań rynku polskiego. (PRESS).

Obieg banknotów i bilonu wyniósł zatem w dniu 20 września 1,339,1 milionów złotych. Pokrycie złotem wzrosło do 33,12 proc., przyczem zapas złota zwiększył się o 2,4 do 369,2 milionów złotych. (PRESS).

Obieg pieniężny w Polsce

Bilans Banku Polskiego za drugą dekadę września podaje, że obieg banknotów zmniejszył się o 28 mil i wyniósł dnia 20 b. m. 991 milionów złotych. Równocześnie zmniejszył się obieg bilonu o 8,5 do 408,1 milionów złotych. Monet srebrnych było w obiegu na sumę 323,3 mil. a niklowych i bronzowych na 84,8 milionów złotych.

Naogół chmurno i mgliście

Przewidywany przebieg pogody dnia 25 b. m.: naogół chmurno i mgliście z rozproszonymi w ciągu dnia. Temperatura bez zmian. Słabe wiatry miejscowe.

Przegląd prasy

„KURJEREK” UDAJE
Krakowski „Kurjerek” boleje — ach, tak boleje! — że P. P. S., która nigdyś itd. itd., obecnie zajmu-

Zdrowe zęby — zdrowy człowiek!

Według najnowszych badań naukowych, wiele chorób powstaje z zakażeń pochodzących ze schorzeń zębów i jamy ustnej. Pasta do zębów „OSSAN” z przepisu D-ra Zapalowicza usuwa te niebezpieczeństwa przez swe odkażające właściwości, wybiela zęby i umacnia dziąsła.

Zwycięstwo socjalizmu w Danji

Donieśliśmy przed paru dniami o częściowych wyborach do senatu duńskiego. Otóż wybory te miały większe znaczenie, niżby się zdawało na pierwszy rzut oka.

Chodzi mianowicie o to, że Rząd duński, mający większość socjalistyczną — radykalną w sejmie, nie miał dotąd większości w senacie. Skutek był ten, że praca Rządu była stale hamowana przez prawicowy senat i Rząd w najważniejszych sprawach musiał iść na kompromisy z Senatem.

Otóż wybory z dnia 15 b. m. do senatu wyłomu w twierdzy senackiej i po raz pierwszy w dziejach Danji większość senacka jest tak samo jak większość sejmowa w

je wobec komunizmu „niezdecydowane” (!) stanowisko. „Kurjerek” udaje, że nie rozumie, o co chodzi naprawdę i pisze:

Dziś obserwujemy sytuację zupełnie inną. Ilekroć razy pisma wystąpią z artykułami o niebezpieczeństwie komunizmu w Polsce, czy Europie, o konieczności zwalczania szerzących zamęt i placówek kominternu, tyle razy „Robotnik” — „Naprzód” i inne organy P. P. S. poczynają bić na alarm i pisać o „czarnej reakcji”, o „ataku na zorganizowany świat robotniczy” itd. itd.

W chwili więc gdy na Zachodzie partje drugiej międzynarodówki powtarzamy raz jeszcze te same, które w r. 1920 godziły bezpośrednio razem z komunistami w nasz byt państwowy, odwracają się już od komunizmu, socjaliści w Polsce zajmują stanowisko co najmniej „niezdecydowane”.

O tej nagonce dzisiejszej — prowadzonej jakgdyby pod batutą Goebbelsa — na rzekomy „komu-

Wielkie zwycięstwo socjalizmu w Danji. Wybierano 28 senatorów. Socjaliści brali 14 miejsc do uzyskania większości w senacie. I te cztery miejsca zdobyli. Nowy senat liczy 38 socjalistów i radykałów, a 37 senatorów z prawicy.

Zwycięstwo to jest tem znamiennym, iż wybory do senatu są pośrednie, a cenzus wieku jest wyższy, niż w wyborach do sejmiku.

Po tem zwycięstwie otwierają się przed Rządem socjalistycznym nowe możliwości. Podjęta zostanie przedewszystkiem akcja za zmianą konstytucji i za zniesieniem senatu.

W Palestynie

Intrygi faszystów włoskiego

Palestyński korespondent londyńskiego „Daily Herald” podaje bardzo ciekawe informacje o roli Włoch w powstaniu arabskim.

Powstanie to należy rozpatrywać w związku z podbojem Abisynji przez Włochy i ich dalszymi planami imperjalistycznymi.

Faszystów włoskich wszczął akcję na dwóch frontach jednocześnie. Z jednej strony wspierał elementy krahowe wśród Arabów, podniecając je do walki w imię niepodległości Palestyny; z drugiej zaś strony wdał się w rokowania z Żydami, zachęcając ich do podtrzymania Włoch jako mandatarjusza Palestyny na miejsce Anglii.

Wysłannicy Rzymu odbyli niedawno w Egipcie konferencję z nieoficjalnymi przedstawicielami Żydów, by sfinansowali rozwój gospodarczy Abisynji i w tym celu do komisji gospodarczej, mającej badać plan kolonizacji kraju, wysłali przedstawicieli Żydów. Wzajemnie za to Żydzi otrzymaliby w Abisynji coś w rodzaju drugiej — obok Palestyny — „siedziby narodowej”.

Dalej faszyci starali się przekonać Żydów, że Wielka Brytania, jako „mocarstwo schyłkowe” nie zdoła zlatwić powstania arabskiego (subsydiowanego przez faszystów włoskich! Przyp. Red.), że tylko młode, potężne Włochy potrafią to uczynić. Anglia jest też skrepowana ustrojem parlamentarnym, podczas gdy Włochy, pozbawione tej „przeszkody”, mogą robić co chcą.

Ale odpowiedzialni kierownicy Żydostwa odmówili Włochom, podkreślając, że polityka Żydów wiąże się ściśle i we wszystkich okolicznościach z Anglią, że pomoc żydowska w Abisynji nie wchodzi w rachubę.

Większe powodzenie miał faszystom włoski u Arabów. Faszystom wskazywał na to, że upadek Abisynji jest dopiero początkiem walki światowej, która się skończy klęską Anglii i zaprowadzeniem podzielnego Włoch nad Morzem Śródziemnym; jak po wojnie światowej Irak, Transjordanja i Hedżas uzyskały niepodległość, tak

reku socjalistów i radykałów.

Wobec komunizmu „niezdecydowane” (!) stanowisko. „Kurjerek” udaje, że nie rozumie, o co chodzi naprawdę i pisze:

Dziś obserwujemy sytuację zupełnie inną. Ilekroć razy pisma wystąpią z artykułami o niebezpieczeństwie komunizmu w Polsce, czy Europie, o konieczności zwalczania szerzących zamęt i placówek kominternu, tyle razy „Robotnik” — „Naprzód” i inne organy P. P. S. poczynają bić na alarm i pisać o „czarnej reakcji”, o „ataku na zorganizowany świat robotniczy” itd. itd.

W chwili więc gdy na Zachodzie partje drugiej międzynarodówki powtarzamy raz jeszcze te same, które w r. 1920 godziły bezpośrednio razem z komunistami w nasz byt państwowy, odwracają się już od komunizmu, socjaliści w Polsce zajmują stanowisko co najmniej „niezdecydowane”.

O tej nagonce dzisiejszej — prowadzonej jakgdyby pod batutą Goebbelsa — na rzekomy „komu-

Wielkie zwycięstwo socjalizmu w Danji. Wybierano 28 senatorów. Socjaliści brali 14 miejsc do uzyskania większości w senacie. I te cztery miejsca zdobyli. Nowy senat liczy 38 socjalistów i radykałów, a 37 senatorów z prawicy.

Zwycięstwo to jest tem znamiennym, iż wybory do senatu są pośrednie, a cenzus wieku jest wyższy, niż w wyborach do sejmiku.

Po tem zwycięstwie otwierają się przed Rządem socjalistycznym nowe możliwości. Podjęta zostanie przedewszystkiem akcja za zmianą konstytucji i za zniesieniem senatu.

Palestyński korespondent londyńskiego „Daily Herald” podaje bardzo ciekawe informacje o roli Włoch w powstaniu arabskim.

Powstanie to należy rozpatrywać w związku z podbojem Abisynji przez Włochy i ich dalszymi planami imperjalistycznymi.

Faszystów włoskich wszczął akcję na dwóch frontach jednocześnie. Z jednej strony wspierał elementy krahowe wśród Arabów, podniecając je do walki w imię niepodległości Palestyny; z drugiej zaś strony wdał się w rokowania z Żydami, zachęcając ich do podtrzymania Włoch jako mandatarjusza Palestyny na miejsce Anglii.

Wysłannicy Rzymu odbyli niedawno w Egipcie konferencję z nieoficjalnymi przedstawicielami Żydów, by sfinansowali rozwój gospodarczy Abisynji i w tym celu do komisji gospodarczej, mającej badać plan kolonizacji kraju, wysłali przedstawicieli Żydów. Wzajemnie za to Żydzi otrzymaliby w Abisynji coś w rodzaju drugiej — obok Palestyny — „siedziby narodowej”.

Dalej faszyci starali się przekonać Żydów, że Wielka Brytania, jako „mocarstwo schyłkowe” nie zdoła zlatwić powstania arabskiego (subsydiowanego przez faszystów włoskich! Przyp. Red.), że tylko młode, potężne Włochy potrafią to uczynić. Anglia jest też skrepowana ustrojem parlamentarnym, podczas gdy Włochy, pozbawione tej „przeszkody”, mogą robić co chcą.

Ale odpowiedzialni kierownicy Żydostwa odmówili Włochom, podkreślając, że polityka Żydów wiąże się ściśle i we wszystkich okolicznościach z Anglią, że pomoc żydowska w Abisynji nie wchodzi w rachubę.

Większe powodzenie miał faszystom włoski u Arabów. Faszystom wskazywał na to, że upadek Abisynji jest dopiero początkiem walki światowej, która się skończy klęską Anglii i zaprowadzeniem podzielnego Włoch nad Morzem Śródziemnym; jak po wojnie światowej Irak, Transjordanja i Hedżas uzyskały niepodległość, tak

nizm” napiszemy w najbliższych dniach obszernie.

Na razie tylko tyle: stanowisko PPS. jest całkowicie „zdecydowane” i dawaliśmy mu wyraz w licznych artykułach, ale 1) w nawias „komunizmu” dziś reakcja bierze każdy protest, każdą walkę, każdy postępek; 2) z nagonki na „komunizm” korzysta się dla napędzenia wystraszonych ludzi do faszystów; 3) waleniem na „komunę” prawnicy sanacyjni chcą przykryć istniejące warunki społeczne, polityczne i t. d., a więc istotne przyczyny wiadomych zjawisk.

Już sanacyjni „Naród i Państwo”, już nawet klerikalna „Kultura” (!) protestują przeciw temu nadużywaniu słowa „komunizm”.

Sprawa jasna? Niech „Kurjerek” nie udaje, że nas nie rozumie.

WOJNA DOMOWA.

Nie w Hiszpanji, lecz w „sanacji”. „Zwarty obóz „sanacyjny” tak się „zwari” w walce ze sobą samym, że nieczem hiszpański Al-kazar. Ziemiańska konserwa wypowiedziała formalną wojnę min. J. Poniatowskiemu. Onegdaj bom bardował go „Czas”, a za „Czasem” poszło wileńskie „Słowo”. Cał wrócił z Hitlerji oczarowany polityką min. Darrégo. Wrócił do Polski — i odrzuca uprzedmiotli sobie „burzycielską” (dosłownie) robotę min. Poniatowskiego.

„P. Poniatowski stojący na rozdrożu dwóch epok więcej niemiawidził szlachcica, niż kochał chłopca. P. Poniatowski to elementy niemiawidzi realnej, młoci i nadziei irrealnej, Darré to realizm twórczy, spokojny, gospodarczy i społecznie uzasadniony.

I w Niemczech byli tacy p. Poniatowscy. Wywodzą się oni z epoki już dziś bardzo odległej z utopijnego socjalizmu. W Europie pp. Poniatowscy to przeszłość, to zapomniana przeszłość, p. Darré to teraźniejszość.

Ale niestety w Polsce strukturę rolną kształtują pp.: Poniatowscy”.

P. Poniatowski jako „utopijny socjalista”... O co chodzi realnie Catowi w tej całej frazeologii? Znowo o losy większej własności, o parcelację. P. Poniatowskiemu, zdaniem Cata, najbardziej zależy na „zburzeniu własności większej”.

Wojna domowa trwa. Wczorajszy „Kur. Por.” w ostry sposób odpowiada konserwatystom:

Wszystko musi mieć granice, nawet bojaźń przed utratą zadłużonych ponad wartość majątków, nawet strach przed utratą wpływów politycznych, zwłaszcza tych, które nabyło się bez wielkich zasług i ofiar dla Państwa.

JAK TO BĘDZIE?

Endecki „Kurjer Bydgoski” zastanawia się nad tem, co się stanie z tą mozaiką skłóconych sanacyjnych grup — wobec projektowanej nowej organizacji „służby Narodowej”. Czy się jej wchłonie? czy też usunie, zgłajszaltuje?

„Gdyby tak wszystkie te ugrupowania przyjął do nowego obrotu wraz z ich deklaracjami, powstałaby dość barwna mozaika, zresztą dość trudna do pomyślenia przy ustroju hierarchicznym i bez względnym posłuchu. Musiałby ktoś zrezygnować — albo poszczególne organizacje ze swych haseł programowych, albo pułk. Koc z żądania posłuchu dla autorytetu, bo inaczej nowy obóz będzie tylko wskrzeszonym B. B. W. R. z tą jeno różnicą, że nie będzie to blok od Radziwiłła do Moraczewskiego, lecz od pułkowników do „kadry b. działaczy”.

K. Cz.

Młodzież socjalistyczna musi mieć swoją trybunę! Własnym wysiłkiem tworzymy nasze własne pismo, redagowane przez młodych dla młodych i o młodych.

Już 5 października ukaże się I numer „MŁODZI IDA”, zawierający 8 stron bogato ilustrowanych i stały obszerny dział sportowy.

Nadsyłajcie zamówienia na adres „MŁODZI IDA”, Warecka 7.

Specjalny dywizjon konnej policji

Agencja PID podaje, że zarządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych utworzony zostaje specjalny dywizjon konny P. P. przy Główniej Komendzie P. P. do specjalnych zadań służby bezpieczeństwa. W skład dywizjonu wchodzi 3-ch szwadronów liczących blisko 270 szeregowych i kilkunastu oficerów, policji.

zby na terenie m. st. Warszawy lub też innych województw decydować będzie każdorazowo Minister Spraw Wewnętrznych. Specjalny dywizjon konny P. P. składać się będzie z 3-ch szwadronów liczących blisko 270 szeregowych i kilkunastu oficerów, policji.

Czerwony Radom

Robotnikom Łodzi ku rozwadze

Zakończyły się przed kilku dniami obrady VII-go zjazdu Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego, tak serdecznie i gościnnie podejmowanego przez naszych towarzyszy radomskich. Prócz planu organizacyjnego, jaki zazwyczaj przynosią periodyczne kongresy naszej instytucji oświatowej, zjazd dał możliwość delegatom, którzy zjechali się ze wszystkich okolic Rzeczypospolitej, zapoznania się z pracą samorządową socjalistów radomskich. I to nie tylko z samą pracą oraz z jej imponującymi wynikami, lecz również z atmosferą, która otacza radomskich działaczy samorządowych, a którą stwarza rzetelny wysiłek ludzi, mających przede wszystkim dobro ogółu na oku. Należy bowiem wziąć pod uwagę, że niewielki stosunkowo Radom, mający obecnie około 84.000 mieszkańców, posiada (uruchomione w roku 1926) wodociągi i kanalizację, gazownię, uruchomioną w roku 1928, wzorowo urządzone rzemieślnicze (od r. 1928) z wytwórniami lodu sztucznego, chłodniami i betonarnią, betonarnią, tartak i stolarnię miejską, cegielnię, regulującą ceny cegły na rynku, cieplarnię kwiatową, łaźnie miejskie i t. p., że wymienimy najważniejsze zdołobyce miasta w zakresie inwestycji, zdołobyce, które miało zawdzięcza socjalistom. Ale jeszcze ważniejszy od tych zdołobych materialnych, służących całej ludności miasta, jest fakt, że wytrwała i bezinteresowna praca towarzyszy radomskich zyskała im szacunek i zaufanie mieszkańców miasta, że wszelką podjętą przez nich racjonalną inicjatywę znajdującą żywioły oddźwięk u całej ludności. Ta pobudzająca pozytywna działalność atmosfery sprawia, że w Radomiu dziś, w czasach powszechnego zastoju, praca wro i kipi. Wystarczy przejść się po ulicach miasta, aby się o tem przekonać: cały Radom jest rozkopany — tu kładzie się trawda nawierzchnię z kostki bazyliowej, ówde zakłada się rury kanalizacyjne lub wodociągowe, gdzieindziej znowu buduje się wzorowe domy robotnicze z funduszy Towarzystwa Osiedli Robotniczych.

Tak to odcina się dzień dzisiejszy Czerwonego Radomia od dnia wczorajszego — okresu rządów

Agencja A.T.E.

We środę ag. A. T. E. rozesała do prasy następujący komunikat, który przytaczamy w brzmieniu do słownem:

„Na tle spraw gdańskich obserwujemy ciekawą akcję zarówno sekretariatu Ligi Narodów jak Drugiej Międzynarodówki i kół maso-nerji, które to czynniki starają się szczerze rozdmuchiwać sprawy gdańskie do rozmiarów wielkich zagadnień. Tendencje te nie są zresztą także obce pewnym mniej odpowiedzialnym czynnikom angielskim. Cel tej akcji jest bardzo przejrzysty: mamy tu przed sobą jedno z ogniw w łańcuchu ofensywy „frontów ludowych” przeciwko rzekomemu blokowi państw „fascystowskich”, przyczem sprawy gdańskie wydają się być odpowiednim terenem dla wywołania choćby pozorów niepokojów na wschodzie Europy. Ogólna linja agitacji „Kominternu” via „fronty ludowe”, jako jedno z głównych zadań uważa przecież silnie niepokoj i zamęt i stara się wykorzystać każdą ku temu odpowiednią okazję. Pewne czynniki angielskie zaangażowały się w tej sprawie dlatego, że chciałyby drogą Gdańska wyrzucić pręgę na Niemcy w chęci zmuszenia ich do rozmów z Anglią. Wreszcie w wysiłkach tych tkwi także chęć zamocowania dobrych stosunków polsko-niemieckich.”

Gdyby taki komunikat był ogłoszony przez agencję niemiecko-hitlerowską z inspiracji Ministerjum Spraw Zagranicznych „Trzeciej” Rzeszy, — wszystko byłoby w porządku. Ponieważ wszakże ogłasza ten nieprawdopodobny elaborat agencja polska, zapytujemy publicznie:

Co to ma znaczyć?

komisarskich. Casy te, lata 1931—1934, wspomina się tu, jak najściszej Hunnów nieomal. Był to okres zupełnego nieróbstwa i zastoju, okres, w którym jedyną troską zarządu miejskiego było spłacanie długów wierzycielom. Trzaska o interesy wierzycieli, których to interesów bynajmniej nie zaniedbuje i obecny magistrat, jest rzeczą słuszną, nie powinna jednak całkowicie wyczerpywać działalności kierowników samorządu: wszak ludność też się coś należy i sztuka rządzenia polega właśnie

Dom Robotniczy w Radomiu

na harmonijnem pogodzeniu tych sprzecznych interesów, czego właśnie zdołał dopiąć obecny czerwony magistrat. Dość powiedzieć dla przykładu, że podczas gdy za rządów komisarskich (cztery lata!) nie wybudowano ani jednego metra sieci gazowej, czerwony magistrat w ciągu r. 1935 i kilku miesięcy bież. roku wybudował 2000 metrów i na lata 1937—40 projektuje ułożenie dalszych 5000 m. oraz budowę drugiego zbiornika. Podobnie też sprawa przedstawia się z innymi inwestycjami. Wszystko, czego dokonano w Radomiu i co się w dalszym ciągu przedsięwzię, jest dziełem robotników radomskich, dziełem zorganizowanego, świadomego proletariatu radomskiego. Przewodzi mu w tej pracy niezmordowany przywódca tego proletariatu, tow. Józef Grzecznowski, założyciel

sarskie w latach 1931—1934, reprezentują wiceprezydent tow. Jerzy Radomski i ławnik tow. M. Kelles-Krausowa. W liczbie ławników widzimy tow. Antoniego Cwięka, doświadczonego samorządowca, wszechstronnie obznajmionego z zadaniami zarządu miejskiego. Młodzieńcza energia i ruchliwość tow. Cwięka, który wyszedł z szeregów zagłębiowskich robotników-metalewów, zaraża wprost całe otoczenie.

Czerwony Radom jest dowodem, że świadoma i twórcza praca ludzi czystych i poprzestających na małym w oparciu o zorganizowany proletariatu nawet w naszych trudnych warunkach może zdziałać nieomal cuda. Niech więc przykład Radomia posłuży za wskazówkę robotnikom Łodzi.

J. M.

Na wybory w Łodzi

Wpłacono do Kasy C. K. W. P. P. S.

Tow. Walerja Śledzińska Warszawa 2 zł.
Tow. Marjan Sołtyk Radom — 5 zł.
Związek Ceglarzy we Lwowie 20 zł.
Tow. Teofil Nowak — Grodziec 2 zł.
Komitet PPS w Augustowie — 10 zł.
Rada Związków Zawodowych w Krośnie — 10 zł.
Dzielnica PPS. „Śródmieście” — Warszawa — 30 zł.
Komitet PPS w Wilkowicach — 5 zł.

Na setkach zgromadzeń robotnicy i pracownicy Łodzi stwierdzają codziennie swoją wolę stanowczą powstrzymania fali faszystowskiej, ujawnienia oblicza prawdziwego Świata Pracy tego największego miasta fabrycznego Polski.

W dn. 27 września Świat Pracy Łodzi odda swoje głosy na

LISTY N. 2.

na listy PPS. i Klasowych Związków Zawodowych, skupiające wokół siebie — wbrew nieprzytomnej demagogii „polsko”-hitlerowskiej — wszystkie świadome siły proletariatu polskiego i polskich mas pracowniczych.

Idą z nami ręką w rękę robotnicy niemieccy. I oni powtarzają — razem z nami — hasło naczelne tych wyborów:

POLSKA NIE BĘDZIE DRUGIM WYDANIEM „HITLERJI”! — ŁÓDŹ BĘDZIE CZERWONA!

Nowy zeszyt „Prasy”

Wyszedł z druku nowy (8—9) zeszyt „Prasy”, miesięcznika, poświęconego sprawom prasowym i wydawniczym, organu Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism. Na wstępie znajdujemy omówienie memoriałów, złożonych czynnikiem rządowym przez władze Związku Wydawców.

W artykule p. t. „Niebezpieczny dualizm” p. Wojciech Baranowski, b. redaktor naczelny Monitora Polskiego, kreśli szereg rozważań na temat wzajemnego stosunku dyrektora administracyjnego i redaktora naczelnego w przedsiębiorstwie wydawniczym. P. Józef Stemler, dyrektor Polskiej Macierzy Szkolnej w artykule p. t. „Problem werbunku prenumerat” występuje z projektem związa-

nia akwizycji prenumerat i czytelników pisma z akcją nauczania alfabetów i wciągnięcia ich w krąg czytelników pism.

Ciekawe uwagi o dziejach powieści odcinkowej i pierwszym wydawcy, który ją wprowadził, zawiera artykuł p. t. „Dalszy ciąg nastąpi”.

Zeszyt zawiera ponadto stałe działy informacyjne.

„Prasa” w cenie 1 zł. nabywać można w większych księgarniach i kioskach „Ruchu” oraz w administracji „Prasy” Warszawa, Zgoda 8 m. 4. Prenumerata roczna „Prasy” (z przesyłką pocztową) wynosi w kraju zł. 10, zagranicą zł. 12. Prenumeratę wpłacać można na pocztę na konto rozrachunkowe Nr. 751, Warszawa 1.

W kraju tysiąca jezior

Wywiad z tow. Yrjö Räsänen, posłem do sejmu finlandzkiego

Zamieszczamy na tem miejscu drugą część naszego wywiadu z tow. Räsänenem, jednym z przywódców Socjalnej Demokracji Finlandji. Red. Przechodzimy do kwestii komunizmu w Finlandji. Nasz rozmówca wyjaśnia, iż Partja Komunistyczna Finlandji była tolerowana do roku 1920, od tego zaś czasu nie istnieje. W pierwszych sejmach komunistów mieli około 20 posłów, od roku zaś 1930 ani jeden komunist nie został wybrany do sejmu. Ci robotnicy, którzy dawniej sympatyzowali z komunizmem, obecnie oddają głosy na socjalistów. Komunizm wśród finlandzkich robotników — zdaniem naszego rozmówcy — wynikał nie tyle z przekonania, ile z temperamentu. Ruch komunistyczny jest dzisiaj w Finlandji bez znaczenia. Wyrzucił on duże szkody związkom zawodowym, które były oparte przez komunistów, tak że w roku 1930 wyrokiem sądowym związki zawodowe zostały rozwiązane. Liczyły one wówczas około 90.000 członków, opłacających składki.

Obecnie utworzyły się związki zawodowe bezpartyjne, które powoli rosną w siłę i już obecnie liczą około 40.000 członków. Związek ten jest jednak w stałym kontakcie z finlandzką socjalną — demokracją.

— A jak przeżywa Finlandja kryzys? — zapytujemy naszego rozmówcę.

— Kryzys w Finlandji jeszcze nie skończył się, ale ściśle związane z kryzysem bezrobocie należy w Finlandji do historii. Podczas największego nasilenia kryzysu Finlandja liczyła 90.000 bezrobotnych. Teraz jest w Finlandji około 400 ludzi bez pracy. Są to przede wszystkim wykołheńcy, którzy przy odrobinie dobrej woli z ich strony mogliby znaleźć zatrudnienie.

Myślę sobie, że jednak Finlandja będzie zmiany konstytucji i ordynacji wyborczej pozbyła się kłeski bezrobocia.

— Nad czem tak zastanawiacie się? — zapytuje mnie koleś towarzyszy finlandzki.

— Zastanawiam się — odpowiadam — nad tem, w czym wyraża się u Was kryzys, skoro uporaliście się z bezrobociem?

— Otóż na tem polega, że płace są niskie, ale robotnicy teraz powoli wywalczają sobie lepsze zarobki. To samo zresztą dzieje się w sąsiednich krajach skandynawskich, gdzie również bezrobocie należy dziś do przeszłości.

— Co stanowi wytwórność Finlandji? — zapytujemy.

— Finlandja jest pięknym i malowniczym krajem, ale skąpo

przez naturę obdarzonym. Nasze główne bogactwa stanowią lasy i to znajduje wyraz w naszym przemysle i naszym wywozie. 80 proc. naszego wywozu stanowi drzewo, celuloza i papier. Na pozostałe 20 proc. składają się produkty rolnicze i hodowlane, jak masło, jaja, bekony oraz wyroby drobnego przemysłu.

— Czy z Sowiecami macie stosunki handlowe?

— Owszem, odbywa się prywatna wymiana towarów, ale umowy handlowe z ZSRR doychczas nie mamy.

— Czy Finlandja ma zagadnienie mniejszości narodowej? — zapytuje tow. Räsänen?

— Owszem, mamy... uprzywilejowaną mniejszość narodową. Są to Szwedzi, których Finlandja liczy 300.000 (Redaktor konserwatywnego pisma szwedzkiego p. Grönwik, podał mi liczbę Szwedów w Finlandji na 450.000). Stanowią oni wielki kapitał oraz gros wywołonych zawodów, a także większość urzędników.

W poprzednim Rządzie mieli oni swoich dwóch przedstawicieli, obecnie zaś są oni w opozycji do Rządu.

— Więc na kim opiera się Rząd, skoro najliczniejszą grupą w parlamencie, a więc socjaliści, chłopcy i Szwedzi są w opozycji?

Odgłosy wypadków hiszpańskich

List otwarty do Pana Redaktora czasopisma „Prasa”

Wielce Szanowny Panie Redaktorze!

Redagowane przez Pana pismo, poświęcone sprawom zawodowym wydawców dzienników i czasopism, unikało dotychczas starannie jednostronnego oświetlania faktów i wydarzeń, wychodząc ze słusznego założenia, że Związek zreszta wydawców wszystkich pism, niezależnie od ich kierunku politycznego.

Wbrew temu dotychczasowemu obiektywizmowi Redakcji, ostatni numer „Prasy” przynosi dwie notatki, w sposób nieprawdziwy lub co najmniej tendencyjny oświetlający wydarzenia hiszpańskie.

Nikt nie będzie domagał się od współpracowników redagowanego przez Pana pisma, aby mieli na sprawy hiszpańskie taki, a nie inny pogląd, trudno jednak pogodzić się z myślą, żeby przemycanie tych poglądów na łamach organu, nie spełniającego żadnej misji politycznej, miało być rzeczą właściwą. Nie trzeba też zapominać, że w Hiszpanji leje się krew, a nie atrament.

Brakuje tylko... logiki

Obóz „narodowy” w mieście Łodzi wpadł, jak pisaliśmy na cu-downy pomysł. Wystosował, mianowicie, notę publiczną do wszystkich Żydów i Żydówek aż do trzeciego pokolenia wstecz:

„moi państwo, te łódzkie wybory samorządowe — to będzie prosto plebiscyt na temat, czy macie korzystać w Polsce z praw politycznych; ponieważ chodzi o Was, więc sama przyzwoitość wymaga, byście zachowali neutralność i wstrzymali się od głosowania”.

A Żydzi nie przyjęli — wyobraźcie sobie — tej propozycji. To dopiero tajdacy!...

Słyszałem, że pewien dowcipniś wystosował do mędrów z obozu „narodowego” pismo następującej treści:

„moi państwo, te łódzkie wybory samorządowe — to będzie prosto plebiscyt na temat, czy macie kierować samorządem Łodzi; ponieważ chodzi o Was, więc sama przyzwoitość wymaga, byście zachowali neutralność i wstrzymali się od głosowania”.

A „narodowcy” nie przyjęli — wyobraźcie sobie — tej propozycji. To dopiero tajdacy!...

Był taki dzień, kiedy w Sejmie poprzednim... przeprowadzano no-

wą Konstytucję. Kół Żydowskie zachowało... neutralność. Jedni na lewo, drudzy na prawo, a my sobie tak po środeczku, chytlikiem — milczkiem do bufetu. Żydowskie mieszczanśy meżowie stanu wykazali wtedy, mówiąc nawiasem, bardzo mało „poczucia racji stanu. Mniejsza o to. Ale prasa „narodowa” gromiła ich za ową niewczesną „neutralność” od ostatnich — że tak powiem — słów.

Więc jakże? w sprawie Konstytucji — to, Żydzi, proszę bardzo, głosujcie, ale, gdy mowa o magistracie miasta Łodzi, — to już nie, pod żadnym pozorem; nie uchodzi, nie uchodzi!...

Karol Marks, przeczytawszy kiedyś „wyjaśnienie” swoich doktryn w książce młodego adepta, miał mu powiedzieć:

„Wszystko dobrze, drogi panie, brakuje tylko... logiki”.

P. kanclerz Hitler, przyjaciel od serca p. ministra Becka, wspaniałego referenta spraw gdańskich w Genewie, powinien zakomunikować teraz za pośrednictwem ambasady niemieckiej w Warszawie przywódcę obozu „narodowego” w mieście Łodzi:

„Wszystko dobrze, panowie, brakuje tylko... logiki”.

AR.

— Na konserwatystach i liberałach, ściślej jednak mówiąc — na braku większości parlamentarnej. Także prezydent Finlandji Swinhufud jest konserwatystą. Konserwatysty i liberali zdają sobie jednak sprawę, że wbrew większości parlamentarnej nie mogliby ani chwili kierować państwem i ta świadomość kieruje ich poczynaniami.

— Czy macie także szwedzkich socjalistów?

— Oczywiście. Jest pięciu socjalistów w naszym klubie parlamentarnym, którzy stanowią oddzielną frakcję, ale lojalnie z nami współpracują. Więcej Was zainteresuje, że mamy w naszym klubie poselskim także Polaka, tow. Świętorzeckiego.

Zapytujemy o bliższe szczegóły o tow. Świętorzeckim i dowiadujemy się, iż już działo dzisiejszego posła do parlamentu finlandzkiego mieszkał w Finlandji, ojciec zaś tow. Świętorzeckiego był zawiadowcą dworca finlandzkiego w Petersburgu. Po rewolucji rodu na Świętorzeckich osiadła w Finlandji.

Na zakończenie naszej rozmowy tow. Räsänen prosi o pozdrowienie za pośrednictwem naszego pisma klasy robotniczej Polski od klasy robotniczej Finlandji.

R. B.

Daleki jestem od myśli polemizowania ze stanowiskiem, zajętem ra, nie wątpię, że zechce Pan wyciągnąć właściwe konsekwencje w stosunku do niesumiennej współpracy „Prasy”.

przez autora notatek. Dając wyraz przypuszczeniu, że zamieścił on je bez wiedzy Pana Redaktora, łączę wyrazy prawdziwego szacunku i poważania

DR. JULIAN MALINIAK
Członek Zarządu Głównego
Pol. Zw. Wydawców Dzien.
i Czasopism

Warszawa, 24 września 1936 r.

Pokwitowania

DO DYSPOZYCJI KOMISJI CENTRALNEJ ZW. ZAW. — NA WEZWANIE Z DNIA 14.VIII. r.b.

Komisja Centralna kwituje odbiór następujących sum:

Centr. Zw. Rob. Przem. Bud., Drzew., Ceram., Oddział w Hajnówce zł. 10,19.

M. Kowalewski, Warszawa zł. 1,40

Wł. Cwikliński, Wołomin zł. 4,50.

Zw. Piekarski, Międzyrzec zł. 10,75

Szymon Rosencwajg, Międzyrzec zł. 6,70, Stążowski, zebrane wśród rob. w Wilnie zł. 4,60.

Robotnicy fabryki „Sztancmet”, Warszawa zł. 9,40.

Zw. Prac. Kom. i Inst. Użytk. Publ. Oddz. Rypin zł. 28,55.

Rada Zw. Zawod. w Częstochowie zł. 115.

Rada Związków Zawod. w Grodnie zł. 4,49.

Robotnicy fabryki tytoniowej Warszawa — Dzielnia zł. 50.

Rada Związków Zawod. w Stanisławowie zł. 47,70.

Oddział Związku Robotn. Przem. Spoż. w Radyminie zł. 11,70.

Robotnicy fabryki opakowań blaszanych Eilsteina zł. 20.

Zebrane wśród pracowników Centrali Z.Z.K. Warszawa zł. 85,25.

Związek Zawodowy Małorolnych w Strzyżowie 6,50

Oddziały Związku Zaw. Małorolnych za pośrednictwem Sekretariatu w Hrubieszowie 10.—

NA WYBORY W ŁODZI

Związek Zawodowy Robotników Budowlanych w Lublinie 25.—

Jan Araszewski w Baranowiczach 2.—

Władysław Bogdanowicz w Słomnie 2,20

Zebrane od grupy „S” Wierzbik Starachowice 16.—

Lewica lekarska 10.—

Pracownicy Sekretariatu Centralnego Związku Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce 7.—

Depesze i wiadomości, otrzymane w nocy ze środy na czwartek

Dzień za dniem krwawych walk Sensacyjny zwrot w Genewie

Sztandar Republiki na ruinach Alkazaru

Agencja Fabra komunikuje: W środę, 23 b. m. 400 żołnierzy wojsk wiernych Rządowi ruszyło do ataku na niezburzoną jeszcze część Alkazaru pod Toledo i we wczesnych godzinach rannych o-bezwładniło powstańców, znajdujących się jeszcze w refektarzu i kuchniach.

Oddziały rządowe są panami Alkazaru. Premier Caballero udał się do Toledo, gdzie złożył powinszowania wojskom rządowym. (PAT.).

Odparty atak powstańców

Według wiadomości, otrzymanych przez dzienniki madryckie, powstańcy w ciągu ostatnich dni usiłowali przerwać front wojsk rządowych pomiędzy Gascones i Navare Donda.

Celem ich było opanowanie miejscowości Lozola zaopatrującej w wodę do picia Madryt. Wojska rządowe odparły jednakże wszystkie ataki na tym odcinku. Powstańcy ponieśli znaczne straty, pozostawiając na polu bitwy 400 zabitych.

Według korespondenta dziennika „Politica” wojska rządowe posuwały się 3 km. w kierunku Bustarviejo.

Akcja oddziałów rządowych

Hiszpańskie ministerstwo wojny komunikuje, że wojska rządowe ponownie zaatakowały wysunięte posterunki powstańcze pod Oviedo. Ogień artyleryjski trwa. Pod m. Sietamo odparto ataki powstańców, zadając im ciężkie straty.

Na froncie południowym na odcinku Estramadura wojska rządowe

we zaatakowały pozycje powstańców pod Cuesta las Abezas i osiągnęły wszystkie cele wyznaczone przez dowództwo, zajmując m. in. m. Simet, gdzie otoczono i zdebiatowano 400 powstańców.

Na odcinku Talavera i Santa Ollala miały miejsce potyczki strażnicze. We wtorek dokonano wy-

właszczenia 6 majątków w prowincji Madrytu i 52-ch w prowincji Guadaluajara.

Wśród majątków tych znajdują się folwarki, które należały do biskupa Madrytu oraz majątki hr. Romanonesa. (PAT.).

Pod Toledo

Z Seville (źródło powstańcze) donoszą, że podczas bitwy pod Torrijos na drodze do Toledo po stronie wojsk rządowych padło 80 żołnierzy, w tej liczbie major Palamo.

Na kresach

Zamach rewolwerowy

na tow. Machaja w Baranowiczach

(Tel. własny)

We wtorek o godz. 10-ej wieczorem w Baranowiczach dokonano zamachu rewolwerowego na tow. Józefa Machaja. Jakis osobnik strzelił do tow. Machaja z pistoletu (kaliber 7 — 65), trafiając, na szczęście, tylko w rękaw. Policja miejscowa prowadzi w tej tajemniczej sprawie dochodzenie. Dotychczas nie ustalono kto usiłował dokonać zbrodnego zamachu. Warto zaznaczyć, że od czasu wypuszczenia z Berezy tow. Machaj znajduje się pod stałą obserwacją i inwigilacją policji.

Podkreślamy, że jest to już TRZECI zamach morderczy na tow. Józefa Machaja.

Avenol o swej podróży do Rzymu

Sekretarz generalny Ligi Narodów Avenol zakomunikował Zgromadzeniu Ligi w formie noty wyjętej z protokołu tajnego posiedzenia Rady Ligi, odbytego w dn. 18 bm., na którym przedstawił sprawozdanie z swej podróży do Rzymu. Sekretarz Ligi Narodów stwierdził, że wyjechał do Rzymu służbowo, celem omówienia kilku zagadnień z Rządem włoskim.

Sprawa współpracy Włoch z Ligą Narodów była w rozmowach rzymskich poruszana. Rząd włoski życzy sobie podjąć z Ligą Narodów współpracę. Przeszkodą stałaby obecność delegacji abisynskiej na Zgromadzeniu Ligi Narodów. Avenol oświadczył wówczas wyraźnie, że absolutnie nie może być mowy o sprawie statutu Abisynji, czy też stanu prawnego istniejącego obecnie. Ustalono, że Rząd włoski nie ma zamiaru wysuwania tego zagadnienia i pragnie uzależnić swą współpracę od faktycznej nieobecności delegacji abisynskiej.

Sekretarz gen. Ligi zaakcentował wobec Rządu włoskiego, że podjął podróż służbowo, lecz, że podróż jego ma charakter informacyjny. (PAT.).

Projekt włoskiej ofensywy na Gore

Według doniesień prasy niemieckiej z Gore (Abisynja), zebrało się tam 25.000 wojowników abisynskich pod kierownictwem rasów Desta i Imru celem zademonstrowania swej wierności dla Negusa.

Wicekról Abisynji marszałek

Graziani ma wkrótce przedsięwziąć wielką kampanję, mającą na celu podporządkowanie swej władzy terenów, które się znajdują jeszcze pod panowaniem Abisynczyków.

Pierwszym celem ma być prowincja Gore, położona na zachód od Addis - Abeby. (PAT.).

Przeciw komunistom

Rada naczelna Belgijskiej Partii Socjalistycznej wypowiedziała się znaczną większością przeciw-

ko utworzeniu „Frontu Ludowego” z komunistami. (PAT.).

Anglia wzmocni swą pozycję na morzu Śródziemnym

W angielskich kołach politycznych czynione są domysły, co skłoniło pierwszego lorda admirałci sir Samuela Hoare'a do ogłoszenia, bezzwłocznie po powrocie ze Śródziemnomorskiej podróży inspekcyjnej, oświadczenia o konieczności wzmocnienia bezpieczeństwa dróg komunikacyjnych imperium brytyjskiego poprzez morze Śródziemne.

W kołach poinformowanych twierdzą, że sir Samuel Hoare był tak przejęty rezultatami swej inspekcji, że uważał za konieczne podjęcie bezzwłocznej akcji wzmocnienia brytyjskich baz morskich na

morzu Śródziemnym.

Stojąc w obliczu skomplikowanej sytuacji, gdy na wschodnim końcu morza Śródziemnego trwają zaburzenia w Palestynie, a na zachodnim — wojna domowa w Hiszpanji, mając po środku Włochy, maczające — zdaniem miarodajnych kół angielskich — swoje palce i w zaburzeniach palestyńskich i w hiszpańskiej wojnie domowej, — Wielka Brytania odczuwa potrzebę wzmocnienia swej sytuacji na morzu Śródziemnym. Baza morska i lotnicza ma być zbudowana na Cyprze. (PAT.).

Delegacja abisyńska dopuszczona do obrad genewskich

W pracach komisji weryfikacyjnej, badającej pełnomocnictwa delegacji abisyńskiej zaszedł zasadniczy zwrot: Komisja ta uznała mianowicie pełnomocnictwa delegacji abisyńskiej za prawdziwe i upoważniające delegację abisyńską do udziału w pracach Zgromadzenia Ligi Narodów. W konsekwencji porzucono wszelkie projekty co do odesłania sprawy pełnomocnictw delegacji abisyńskiej do Trybunału haskiego.

Stanowisko komisji wywołało wielkie wrażenie wśród delegacji na Zgromadzenie Ligi oraz w kołach prasowych. Wszyscy stawiają sobie pytanie, jak zachowają się obecnie Włochy. (PAT.).

Argumenty komisji

Zgromadzenie Ligi Narodów, które zebrało się d. 23 o godz. 19, wysłuchało drugiego raportu, przedstawionego przez komisję weryfikacyjną, która stwierdziła, że szczególnie jej uwagę zwróciła kwestia pełnomocnictw delegacji

abisynskiej.

Od czasu wystawienia tych pełnomocnictw sytuacja Abisynji uległa pod wieloma względami poważnym zmianom.

Szef państwa znajduje się za granicą. Rząd nie przebywa już w stolicy. Według niektórych dokumentów, przedstawionych komisji, inna władza rządowa utworzyć się miała w innej części kraju. Jest rzeczą szczególnie trudną wydać sąd o zasięgu teści władzy, jak również o znaczeniu węzłów, istniejących pomiędzy tą władzą a szefem państwa. Żaden z członków komisji nie opowiedział się za rozstrzygnięciem negatywnym i nie zaproponował, aby uznano, że pełnomocnictwa są nieprawidłowe. Nie mniej jednak wszyscy członkowie komisji żywni w duchu wątpliwości co do prawidłowości pełnomocnictw. To też komisja sądziła, że będzie rzeczą właściwą zaproponować zwrócenie się do Trybunału haskiego.

Równocześnie jednak wyłoniła się sprawa dodatkowa: gdyby bowiem zwrócono się do Hagu w kwestii, o której była mowa, było rzeczą jasną, że Trybunał haski mógłby dać odpowiedź dopiero po paru tygodniach, to znaczy wówczas, gdy Zgromadzenie prawdopodobnie ukończyłoby już swe prace. Należałoby tedy zapytać się, jaka byłaby sytuacja delegacji abisyńskiej w okresie przejściowym. Tymczasem zgodnie z art. 5 par. 4 regulaminu wewnętrznego Zgromadzenia Ligi: „każdy przedstawiciel, którego dopuszczenie wywołuje opozycję, zasłada prowizorycznie na tych samych prawach, co inni przedstawiciele, chyba, że Zgromadzenie zadecyduje inaczej”.

Komisja, decydując się uznać pełnomocnictwa, brała pod uwagę obecną sytuację w Abisynji oraz fakt, że rozwiązanie, wspomniane wyżej, obowiązuje tylko na czas obecnej sesji i w niczym nie przesądza sprawy na przyszłość.

GŁOSOWANIE.

Przedstawiciel Węgier postawił wniosek, aby głosowanie było imienne. Wniosek ten poparli delegaci Austrii i Albanii.

W konsekwencji przewodniczący zarządził głosowanie imienne. Dało ono następujący wynik: za raportem padły 43 głosy, powstrzymało się 6 delegacji (Bułgaria, Panama, Syjam, Szwajcaria, Wenezuela i Portugalia, przeciw raportowi — 4 Austrija, Węgry, Albania i Ekwador).

Przewodniczący oznajmił, że raport komisji weryfikacyjnej został przyjęty.

Wiadomości Sportowe

Sensacje dnia

KRYZYS W ZARZĄDZIE P. Z. B. POGLĘBIA SIĘ

Kryzys w Zarządzie Polskiego Zw. Bokserskiego pogłębia się. Do tej chwili z nowoobranego zarządu ustąpił wskutek nieporozumień wewnętrznych pp. Łukaszewski, inż. Bickman, Cynka, dr. Schultz i Nowicki. Spodziewane jest podobno również ustąpienie p. Budzyskiego.

Prawdopodobnie sytuacja wyjaśni się na najbliższym posiedzeniu zarządu.

POLSKIE RADIO SZUKA REPORTERÓW SPORTOWYCH

Najlepszą formą propagandy sportu przez Radio jest dobra transmisja. Zdając sobie z tego sprawę Polskie Radio organizuje w początkach października tygodni pod hasłem „Szukamy reportera sportowego”.

W ramach tygodnia od dn. 5 do 10 października referaty sportowe wszystkich rozgłośni P. R. (Lwów, Kraków, Katowice, Wilno, Łódź, Poznań, Toruń, Warszawa) będą przyjmować zgłoszenia sportowców, pragnących wypróbować swe zdolności przed mikrofonem.

Lista zgłoszeń zostanie definitywnie zamknięta dn. 10 października a po tej dacie we wszystkich 8-miu Rozgłoszeniach Polskiego Radia rozpoczyna się próba.

Próby te pozwolą wyeliminować najlepszych sprawozdawców radiowych w różnych gałęziach sportu, którym Polskie Radio powierza będzie organizowanie transmisji w całej Polsce w zależności od ich fachowości.

Sporty wodne

KEPPEL POKONANY WE FRANCJI

Polski wioślarz Keppel startował ostatnio na międzynarodowych regatach wioślarskich w Lagny (pod Paryżem) na Marnie. Trasa wynosiła 3700 mtr. pod prąd, przyczem zawodników wypuszczano ze startu, na czas w odstępach 10-sekundowych. Keppel zajął tutaj 5-te miejsce w czasie 15:51. Zwycięstwo odniósł Saurin (Francja) 15:05 przed Zavrlem (Czechosłowacja) 15:33 i Maniere (Francja) 15:34.

WPLAW Z SOPOT DO GDYNI I Z POWROTEM

Złany pływak gdański Fritz Werner przebył wplaw trasę Sopoty — Gdynia — Sopoty bez odpoczynku. Drogę tę gdańszczanin przebył w czasie 14 i pół godzin.

Hokej

NIE MA REMISÓW W MISTRZOSTWACH HOKEJOWYCH POLSKI

Mecz o mistrzostwo Polski w hokeju na trawie pomiędzy WKS a Zu chowatymi, który zakończył się remisowo, zostanie przez komisję spor-

towa Polskiego Zw. Hokeja na trawie unieważniony, gdyż regulamin nakazuje rozegranie spotkania aż do rozstrzygnięcia.

Boks

TYLKO DWA KLUBY ZGŁOSIŁY SIĘ DO MISTRZOSTW BOKSERSKICH ŁÓDZI.

Do mistrzostw bokserskich łódzkiego zgłosił się w r. b. zaledwie dwa kluby: IKP (szlachetny mistrz) i Hakoah. Świadczy to o upadku sportu pięściarskiego na terenie Łodzi.

Tenis

LANGUT NAJLEPSZYM TENISISTĄ ŁÓDZI.

W turnieju tenisowym o tytuł najlepszego tenisisty łódzkiego decydująca rozgrywka pomiędzy Schröderem a Langutem zakończyła się zwycięstwem Languta w stosunku 6:2, 7:5, 6:2.

Różne wiadomości

KTO CHCE UPRAWIAĆ GIMNASTYKĘ?

I. Okręgowy Ośrodek W. F. w Warszawie komunikuje, że rozpoczął już komplety gimnastyczne pań i panów.

Gimnastyka pań odbywa się w poniedziałki, środy i piątki od godz. 11 — 12 w pol. i popołudniu od godz. 18 do 21 po jednej godzinie, przy czym dwie pierwsze godziny z akompaniamentem muzyki dla pań mało zaawansowanych, trzecia natomiast dla zaawansowanych.

Gimnastyka panów odbywa się we wtorki i czwartki od godz. 19 — 21 w dwóch grupach dla niezaawansowanych i zaawansowanych.

Zgłoszenia przyjmuje i informacji udziela kancelaria I Okręgowego Ośrodka W. F. ul. Łazienkowska 3, tel. 8-92-68 w godz. 8 — 13 i od 17 — 20 codziennie oprócz niedziel i świąt.

BEZPŁATNY WSTĘP DLA MŁODZIEŻY NA MECZE ŁÓDŹ — WARSZAWA.

Na mecze Łódź — Warszawa w szczyptorniaku i haseńce, Łódź postanowiła wpuścić bezpłatnie młodzież ze szkół powszechnych.

Lotnictwo

CHINKA ZDOBYŁA MISTRZOSTWO TENISOWE ANGLII JUNIORÓW.

W Wimbledonie odbył się turniej tenisowy o mistrzostwo Anglii juniorów. Pierwsze miejsce zajęła niespodziewanie 15-letnia Chinka Gem Hoahing, bijąc w finale Angielkę Rosemary Thomas 1:6, 6:2, 6:3.

Sytuacja strajkowa we Francji

Sytuacja strajkowa we Francji nie uległa większej zmianie. Próby zażegnania konfliktu w przemyśle włókienniczym w Wogezach, które podjął minister sprawiedliwości Rucart, trwające przez cały wtorek aż do godz. 7 min. 30 rano we środę, doprowadziły do ostatecznego załatwienia konfliktu tylko w trzech mniejszych fabrykach w Gerardmer, na tomiast sprawa płac w całym przemyśle włókienniczym Wogezów nie została doprowadzona do ostatecznego wyniku.

Nastąpiło pewne odprężenie w

sytuacji, jednakże istnieje obawa, że pertraktacje mogą się przeciągnąć jeszcze przez cały tydzień. Załagodzony został konflikt w przemyśle włókienniczym w okręgu Lille, gdzie groziło uniemożliwienie fabryk spowodu konfliktu między pracodawcami a grupą mechaników. Natomiast w Paryżu wybuchł nowy konflikt w 18 fabrykach czekolady, który grozi objęciem całego przemysłu cukierniczego i czekoladowego. Poza tym trwa strajk okupacyjny w przemyśle metalurgicznym w Tunisie. (PAT.).

Pokłosie walk w Palestynie

Od początku rozruchów w Palestynie aresztowano 2643 Arabów i 346 Żydów.

Ogólna liczba ofiar przewyższa

700. Przeszło 30 żołnierzy brytyjskich i policjantów utraciło życie w walce z Arabami.

„Wolne” miasto

Gdański Sąd Najwyższy ogłosił orzeczenie oddalające skargę zarządu Socjalistycznego Związku Robotniczego, rozwiązanego, jak wiadomo, przez prezydenta policji gdańskiej. Sąd Najwyższy powołał się przy tym na wydany przez senat dekret z dn. 16 lipca r. b., który postanawia, że wszelkie zarządzenia policji gdańskiej o cha-

rakterze politycznym są ostateczne i nieodwołalne.

Równocześnie ogłoszone zostało przez tenże sąd orzeczenie w sprawie skargi posła komunistycznego Plenikowskiego, dotyczącej rozwiązania Partii Komunistycznej przez prezydenta policji gdańskiej. Skarga ta została również oddalona. (PAT.).

Straszna katastrofa kolejowa

Katastrofa kolejowa w pobliżu Lourdes (Francja) wydarzyła się na stacji Ossun w odległości 4 km. od Lourdes. Pociąg pasażerski, który opuścił Lourdes o godz. 13 min. 45 wpadł na express podążający z Bordeaux.

Dotychczas wydobyto zwłoki 14 ofiar katastrofy, 20 rannych przewieziono do szpitala w Lourdes. (PAT.).

Liczba ofiar katastrofy kolejowej na linii Lourdes — Tarbes wynosi 17 zabitych i 30 rannych, w tem kilkunastu bardzo ciężko.

Jedna z osób ciężko rannych znajduje się w agonii. Zwłoki niektórych zabitych są zmasakrowane, że dotychczas nie można było ustalić ich tożsamości. Najwięcej ucierpiał dwa ostatnie wagony pociągu osobowego, które zostały całkowicie zderżone. W związku z katastrofą aresztowano maszynistę wozu motorowego pociągu pospiesznego, który mimo zauważonego już w Lourdes uszkodzenia wozu motorowego wyjechał w dalszą drogę. (ATE.).

SUKNIE, PŁASZCZE

NAJNOWSZE KREACJE

na sezon
JESIENNO-
ZIMOWY

poleca firma:

Mirande

WARSZAWA, MARSZAŁKOWSKA 152, telef. 619-91
FILJA I-SZA: Chmielna 14, telefon 656-93.
FILJA II: Wierzbowa 6, tel. 544-07, w gmachu Hotelu AngielskiegoKonferencja robotników tartacznych
okręgu podkarpackiego

W niedzielę, 20 b. m. odbyła się w Wielopolu ad Zagóry konferencja delegatów rob. tartacznych zachodniego okręgu podkarpackiego, drzewnych w Zw. rob. budowlanych i drzewnych. Na konferencji, która obradowała w pięknym lokalu oddziału w Wielopolu, pojawili się delegaci z Jasła, Krosna, Sanoka, Darszyna, Leska, Dukawicy, Uherzec, Olszany, Ustrzyk, Wójtówki, Wielopola, Górnej i Kalnicy.

Konferencję zainicjował przewodniczący oddziału miejscowego w Wielopolu tow. Jarembowicz i sekretarz okręgowy Związku tow. Nizyk z Krosna. W skład prezydium wybrani zostali tow. tow.: Raczkowski (Sanok), Sopiłwiec (Jasło) i Preisner (Ustrzyki), sekretarzem tow. Zazulicz (Sanok).

Delegaci wszystkich reprezentowanych placówek złożyli sprawozdania ze stanu organizacji. Sprawozdania te wykazały znaczny wzrost organizacji i równoległa ze wzrostem organizacji poprawa warunków pracy. Wszędzie wywalczono przestrzeganie 8-godzinnego dnia pracy, urlopów i t. d., w wielu miejscowościach zawarto umowy zbiorowe i uzyskano podwyżkę płac.

O sytuacji politycznej i konieczności współdziałania organizacji zawodowej z PPS. referował tow. Dr. Grosfeld z Przemyśla.

Sekretarz okr. tow. Kyrk przedstawił konieczność podjęcia akcji o zawarcie okręgowej umowy zbiorowej i omówił wytyczne tej umowy.

KATARZYNA SZKOLA SAMODOWODNA
PRYLINSKI
WARSZAWA JEROZOLIMSKA 27

Wykopaliska
przedhistoryczne
koło Zgierza

W osadzie Biała, pow. brzezińskiego, koło Zgierza, podczas kopania żwiru natrafiono na wykopaliska przedhistoryczne. Prace wykopaliskowe doprowadziły do odkrycia 22 grobowców, utrzymanych częściowo w całości, częściowo zniszczonych. W grobowcach znaleziono różne przedmioty, pochodzące z okresu 400 lat przed Chrystusem, jak: naczyńka, narzut, szpulki i t. p. Najciekawszym zabytkiem jest urna, wykonana w prowincjach rzymskich nad Renem. Dalsze badania trwają.

Radio warszawskie

PIĄTEK, 25.IX.
6.30 „Kiedy ranne wstają zorze”.
6.33 Gimnastyka. 6.50 Płyty. 7.20 Dziennik poranny. 7.30 Program na dzisiaj. 7.35 „Parę informacji”.
7.40 Płyty. 8.00 Audycja dla szkół. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Pogadanka. 12.13 Dziennik południowy. 12.23 Płyty. 13.10 Chwilka gospodarstwa domowego. 15.30 Wiadomości gospodarcze. 15.45 Rozmowa z chorymi. 16.00 Utwory Liszta. 16.45 „Mikaszewicz — nieznane Polesie”. 17.00 Koncert Wileńskiej Orkiestry Kameralnej. 17.50 Poradnik sportowy. 18.00 Przegląd wydawnictw. 18.10 Pogadanka aktualna. 18.15 Koncert reklamowy. 18.45 Pogadanka. 18.50 Rozmowa ze słuchaczami. 19.00 Muzyka taneczna. 20.00 Artyści i pieśni odśpiewa Zofia Leszczyńska. 20.30 „Lekcja geografii”. — Bolesława Prusa. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 — Koncert wokalny w wyk. Ork. Symfonicznej. 22.00 Wiadomości sportowe. 22.15 Muzyka operetkowa (płyty). 23.00 Muzyka taneczna (płyty).

Kronika inowrocławska

ZGROMADZENIE ZW. ZAW. ROB.
ROLNYCH R. P.

W niedzielę dn. 20 b. m. odbyło się zgromadzenie Związku Zawodowego Robotników Rolnych R. P. Ołbrzymi plac „Targowisko” zaległo zgórą pięć tysięcy robotników. Na zgromadzenie przybyła grupka młodych „narodowców” lecz godna ta paczka nie śmiała nawet słowem się odezwać.

Przemówienie wygłoszone przez tow. Kielbasiewicza i innych towarzyszy zostały wysłuchane w spokoju i nagromadzone licznymi oklaskami. Imponujące zgromadzenie zakończyło się wznieśieniem okrzyków na cześć P. P. S.

DOOKOŁA KUJAWSKIEJ WYSTAWY SZTUKI FOTOGRAFICZNEJ

Już ustalono termin wystawy. Odbędzie się ona od 15 — 29 listopada b. r. Uchwalono ponadto na posiedzeniu Komitetu organizacyjnego regulamin, który obowiązuje wszystkich uczestników wystawy.

Udział w wystawie brać mogą wszyscy fotoamatorzy z Kujaw i Pałuk.

Uczestników dzieli się na grupy seniorów i juniorów.

Każdy uczestnik nadesłać może dowolną ilość powiększeń, przyczem sposób technicznego wykonania i użytego materiału jest dowolny w formie nie mniejszym jak 13x18.

Zdjęcia należy naklejać na kartonach i zaopatrzyć w tytuł obrazu i go dło autora. Nadto należy podać grupę, w której zamierza się uczestniczyć.

Każdy uczestnik winien do nadesłanych powiększeń dołączyć zalakowaną kopertę zawierającą godło umieszczone na obrazkach wraz z dokładnym adresem.

Termin nadsyłania prac upływa z dniem 30 października b. r. Prace należy nadesłać na ręce Sekretarjatu: Antoni Kowalski, Inowrocław, Król. Jadwigi 11, tel. nr. 546.

Opłata za udział w konkursie wynosi 50 gr. od każdego nadesłanego zdjęcia.

Obrazy uznane przez komisję sędziowską za najlepsze będą nagrodzone. Nagrody wręczane będą w dniu zamknięcia wystawy — to jest w niedzielę dnia 29 listopada b. r.

ZIOŁA PRZECIWIARTRETYCZNE

Apteka J. GESSNERA Jerozolimska 11

ZBRODNIĄ POD MINSKIEM
MAZOWIECKIM.

Mieszkańcy wsi Zakole pod Minskiem Mazowieckim znaleźli zamordowaną 28-letnią Stanisławę Zakrzewską, która miała główę odrąbaną siekierą. Dochodzenie stwierdziło, że potwornej zbrodni dokonał mąż Zakrzewskiej, 25-letni Stanisław. Po zbrodni Zakrzewski zbiegł i policja wszczęła za nim poszukiwania. Tła zbrodni narazie nie wyjaśniono.

ŚMIERĆ POD POCIĄGIEM.

Na przejeździe kolejowym w Gołdziejowie pod Warszawą został przejechany przez pociąg 29-letni Teodor Gryniewicz, który poniósł śmierć na miejscu.

WYKOPALISKA
W RZESZOWIE.

W torfowiskach w Swilczy koło Rzeszowa wykopano skarb bronzowy, składający się z 5 toporków z wczesnej epoki bronzowej oraz jednego z późniejszej epoki bronzowej. Przy przekopie koryta rzeki Mikoski wykopano pieczęć, rytą w miedzi, owalnego kształtu, doskonale zachowaną oraz topór ostrzem zwrócony w prawo, w otoku napis: „Silium: Civitatis Rzeszoviamonum N. N. 1632”.

ARESZTOWANIE

KASJERA MAGISTRATU.
Pod zarzutem sprzeniewierzenia

700 zł. aresztowany został kasjer zarządu miejskiego w Kutach Antoni Chranzowski.

DRAMAT MIŁOSNY
W KULIKOWIE.

Na drodze w Kulikowie pod Lwowem rozegrała się w taksówce tajemnicza tragedia miłosna, której bohaterami są: 19-letnia Maria Mickówna, zam. przy ul. Bogusławskiej nr. 6 oraz urzędnik magistratu z Gródka Jagiellońskiego, 31-letni Roman Antoni Müller.

Sprawa przedstawia się następująco: W godzinach południowych zawiadomił policję lwowską plut. Wiktor Müller, że jego narzeczona Mickówna wyjechała z bratem jego w kierunku Kulikowa, zapowiadając, że... popełni samobójstwo, wobec czego poleceno telefonicznie posterunkowi policyjnemu w Kulikowie zatrzymać taksówkę. Posterunkowi zatrzymali samochód i wezwali przybyłych do uduśnienia na posterunek. Müller i Mickówna wysiedli z taksówki i slaniając się, doszli na posterunek. W kilku minut po przybyciu oboje zmarli wśród objawów otrucia. W torebce denatki znaleziono list do rodziców oraz resztki trucizny.

Tem desperackiego kroku była nieszczęśliwa miłość.

Tabela loterii

14-ty dzień ciągnięcia 4-ej klasy 36-ej Loterii Państw.

I i II ciągnięcie
Główne wygrane

10.000 zł.: 54644 80153 107808
143937
5.000 zł.: 11064 76525 84263
128704 129845
2.000 zł.: 1783 17948 29240
37029 37924 55016 67119 68426
73793 80374 87140 102761 122255
150679 160879 183644 185946
191932
1.000 zł.: 3192 4059 6707 10444
10563 14051 26987 30318 30407
35740 37751 38940 42291 48843
53043 64229 64282 66991 67355
68597 71193 72545 73374 78423
90612 101852 122886 122957
124512 129158 134081 136865
139330 144009 148155 164693
166254 174760 81852 185952
136083 187553

Wygrane po 200 zł.

16 27 62 551 606 18 788 94 916 19
1232 40 328 491 73 679 779 819
2033 209 411 38 70 652 800 13 24
61 3206 7 33 333 96 488 965 66 93
4103 252 308 73 903 95 5159 476
527 30 98 763 94 6063 296 99 442
551 42 760 836 7054 55 145 248 58
652 712 94 803 919 8043 111 225
549 612 16 40 788 904 92 93 9163
87 200 320 93 497 557 63 648 77 95
759 953 10008 115 265 81 365 525
647 49 713 11344 474 79 643 66 90
12061 225 321 523 765 81 988 13042
142 74 259 89 327 39 440 94 446
888 984 14019 50 65 127 225 49 483
551 54 99 38 658 869 912 72 1514
16 207 10 45 347 681 732 43 68 86
979 99 16029 88 99 222 376 751 930
17058 65 169 87 472 86 661 77 942
64 815 942 18025 29 37 83 123 58
265 399 514 847 15038 201 985 562
76 803 28 948 20256 447 586 649
59 906 21087 151 84 223 353 82 677
996 22025 294 286 23153 2761
24143 319 99 725 855 977 25319 81
489 612 50 88 725 950 26042 142
320 566 751 878 910 27466 845 62
25102 32 59 202 603 796 886 953
29094 447 67 510 722 38 86 886
961 30209 520 696 870 31003 18 110
77 472 672 823 32254 397 982 33029
98 11326 357 63 71 493 535 65 716
32 61 87 99 829 929 77 94 34045 134
274 332 521 626 64 95 715 942 3528
339 59 70 499 536 791 36039 94 37
107 211 526 36 600 719 76 800 3364
901 37152 70 302 3 507 679 907
38186 236 75 432 950 75 39050 79
15 16 484 612 736 48 934
40021 149 67 309 19 423 40 60 626
951 60 41152 67 90 305 21 402 55 585
92 610 842 88 958 42094 282 420 560
834 969 43100 237 99 321 503 41 44
91 736 830 91 94 44352 548 739 948 95
45282 357 408 20 29 538 636 70 739 75
943 54 46063 164 313 39 483 94 754
877 90 323 92 47050 51 128 79 225
619 96 819 985 48277 539 882 89
49141 538 46 644 790 95 50193 690
813 43 982 51109 89 272 386 96 604
65 749 52134 324 645 770 982 53187
435 83 521 48 57 645 772 923 54245
373 587 710 44 810 55032 39 77 157
277 329 51 53 57 457 548 611 97 741
56013 358 401 66 714 40 41 47 57125
232 55 338 39 405 76 526 42 725 818
58716 59097 287 358 621 722 854 961
60046 63 117 230 350 502 629 727 823
79 943 61179 421 53 525 618 765 857
67 62024 52 155 356 583 618 60
730 982 63017 189 91 331 419 695 886
914 64239 73 335 98 491 593 621 845
935 65075 82 204 45 47 83 336 87 440
759 822 66302 512 70 769 67247 399
420 569 710 78 803 19 22 38 58 68178

813 39 48 910 60 161031 134 99 244
48 61 341 75 402 530 718 827 915
162163 334 36 78 812 37 163156 98
204 493 515 681 742 872 981 16400
95 226 336 441 628 29 37 812 16503
90 397 403 55 61 602 4 732 957
166148 384 465 70 566 77 822 36
935 167091 154 212 62 476 94 5
190242 82 415 29 876 110 313 32 436
708 11361 432 7921 12135 304 778
11303 33 33 527 37 62 14059 122 357
67 424 723 115104 746 17 938 116379
122802 455 116108 448 549 94 119644
63890 712 74 1244 272 64 985 122129
739 908 123 149 294 492 864 85 124085
370 654 15007 75 167 54 691 126063
104 67 456 78 12747 389 400 89 512
732 917 128066 260 61544 979 129287
89360 416 748 135 63 172 907131002
396 549 750 820 902 23 35 49 132363
61 933 86 133012 23 58 59 276 331 72
536 63 906 14131 224 704 22 135227
380 136136 286 508 638 734 936 137143
57 301 782 138511 59 684 12650 779
140038 476 83 583 141438 142282 317
671 736 902 143 548 667 696 934 144560
793 1454909 531 858 146243 762 652
98 827 47 68 148039 161 562 638 817
149 216 71 322 718 150091 246 54 311
45 60 64 76 473 78 506 816 151 130
226 30 736
152009 680 95 716 900 39 153973
154063 105 601 55 812 907 155031 339
758 918 37 136202 398 464 556 997
157121 212 578 792 975 89 95 98 158110
11 82 25 503 55 832 950 159390 464
508 96 43 160199 338 699 964 161004
55 162360 420 580 945 163175 268 463
931 164137 292 165161 347 407 22 68
813 163 524 85 823 167304 688 803 43
930 233 881 169393 845 170 101 861
1712021 545 633 127475 66 681 896
17300 95 444 73 580 829 52 174248 396
541 629 883 175443 176040 73 763 800
86 177 304 519 178 082 142 69 847
54 176613 98 891 180620 82 733 916
181179 392 87 558 182046 80 924 88
183187 3874 43 635 834 78 911 184006
185 739 75 959 1554 57 617 801 186
092 518 743 54 967 187112 56 69 314
88 664 188083 173 253 88 392 442 541
255 189382 45 878 976 190 325 48 481
701 804 911 59 191030 71 7 116 346
70 466 577 858 192 042 122 579 692
193906 89 194 182 96 325 795 920 76

III ciągnięcie
Wygrane po 200 zł.

110 319 408 1016 508 824 940 2032
362 404 592 98 893 996 3570 86 716
55 4196 290 681 90 5071 404 706 833
6123 7106 473 500 28 90 951 8053 330
409 717 890 9058 896 942 11024 38
518 80 81 12074 302 65 577 711 950
123231 57 90 609 863 55 924 32 38
44 14585 98 625 89 91 917 15011 13
150 75 375 516 645 58 87 859 16316
17100 45 362 400 18064 197 478 724
128552 20526 21138 719 46 813 43
22265 451 23504 663 76 24186 88 95
426 795 25024 372 714 847 93 962
26045 108 23 484 974 27369 786 902
28470 557 801 29065 107 72 339 474
95 30099 255 606 11 762 81 31471
887 32074 440 705 72 90 810 33402
696 829 34310 86 637 48 799 35347
542 613 76 36340 623 756 915 37194
38224 369 606 704 36 39242 500 726
79 921 4171 42110 86 324 429 45115
623 927 85 44081 86 324 429 45115
51 46619 827 47062 150 495 830
48697 49118 344 87 567 635
50219 488 98 957 51539 52146 274
330 879 80 53186 297 652 83 54228
614 33 55015 285 310 583 810 56048
168 208 68 705 57013 114 328 675
812 32 961 69 58123 216 30 61 349
87 4000 770 59411 21 513 827 918 38
60041 419 698 61141 376 717 877
62056 69 254 392 552 755 62 930 54
63194 375 87 404 506 998 64204 507
607 718 65263 670 66058 456 751 932
67024 407 46 708 68136 299 333 595
621 69158 386 623 806 961 70233 401
41 514 648 947 71214 482 735 52
399 72352 68 477 87 608 956 64
73068 645 925 74195 237 946 75166
201 336 510 41 89 792 93 914 76495
700 833 71 77171 90 245 449 599
698 956 78042 188 322 752 89 79011
35 317 66 521 607 89 716 80206 301
82107 21 297 309 732 60 83061 247
392 898 84395 412 856 85079 247 413
694 783 86311 509 725 399 87541
773 976 88263 309 56 618 89071 282
331 514 77 695 730 915 70 90062 110
14 32 394 431 80 828 921 59 91156
267 71 357 965 980 92473 518 974
93155 656 704 984 96 940171 275 594
794 95510 59 82 96485 516 97051 64
274 378 454 709 70 875 964 98047

IV ciągnięcie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 25.000
zł. padła na nr. 87551.

50.000 zł.: 92305.

20.000 zł.: 56576.

10.000 zł.: 145560 157837.

5.000 zł.: 81558 111980 142149.

2.000 zł.: 34659 65391 69732

77367 78157 78633 81435 90985

92687 97348 97912 112664 124866

142518 146045 191295

1.000 zł.: 8526 9500 21754 31387

43841 45992 69353 73469 79703

85054 87916 94245 102128 105419

108030 116257 128190 132025

134408 144455 143667 149686

149885 150876 167143 171924

180230 181159 191462.

Wygrane po 200 zł.

159 402 634 706 814 1077 498
564 925 2031 45 276 637 3275 307
425 40 584 633 50 4461 851 986
5482 525 821 6199 688 751 64 81
946 7107 50 73 347 502 883 987
8292 9039 801 10077 271 440 65
534 711 979 11070 710 12269 69
686 442 516 985 13008 116 206 483
767 82 935 92 96 14087 362 519
672 711

ŻYCIE WARSZAWY

Żerują na ruchu budowlanym Spekulacja cegłą

Zainteresowane sfery oczekują z niecierpliwością wprowadzenia w życie zapowiedzianej obniżki taryf kolejowych na dowóz cegły z innych miejscowości do Warszawy, jako jedynego sposobu zahamowania spekulacyjnej podwyżki cen, wyśrubowanych przez pośredników, którzy skupili większe ilości cegły.

Zwracają przytem uwagę, że

wydanie omawianego zarządzenia jest niezwykle pilne, gdyż opóźnienie pozbawiłoby go wszystkich realnych korzyści ze względu na kończący się sezon budowlany. Poza tem niezbędna jest interwencja władz administracyjnych w sprawie zmonopolizowania przewoźników, którzy opanowali wszystkie dworce towarowe i dyktują ceny na przewóz towarów.

Nocna awantura uliczna

Nad ranem przy ul. Jasnej róg Sienkiewicza policjant zatrzymał taksówkę, która jechała nieprzepisowo. Wówczas jeden z pasażerów Wacław Gogolewski odziany w mundur wojskowy, uderzył słownie policjantów, oraz wyrwał mu notatnik służbowy. Na pomoc nadbiegło 3-ch posterunkowych — zamierzając wylegitymować pasażerów.

Gogolewski, jako współtowar-

zysze w dalszym ciągu ubliżał policjantom, a Gogolewski spoliczkował jednego z nich. Oficer inspekcyjny zabrał Gogolewskiego do komendy garnizonu. Pozostałych uczestników przeprowadzono do komis. Są to: Janusz Niewicki i Janina Piwińska. — Wszystkich pociągnięto do odpowiedzialności za zakłócenie spokoju publicznego.

Skutki nieuwagi dziewcząt

Omali nie tragiczna śmierć pod tramwajem

Na ul. Żąbkowskiej przed domem 49, przez jezdnię usiłowały przebiec dwie dziewczynki. W tym momencie nadjechał tramwaj linii „25”. Dziewczynki przeciekały. Gdy drugi wagon minął je, wybiegły z poza wagonu i jedna z nich, siłą rozpędu, wpadła na latarnię przyczepnego tramwaju linii 25, jadącego w przeciwnym kierunku i zawisa na niej. Spopatrzył to jakiś przechodzień, który, narażając się na kalectwo, wskoczył do wagonu, chwycił dziewczynkę pod pachę i tym sposobem uratował dziecko od grożącej śmierci.

Na krzyk przechodniów, motorowy zatrzymał tramwaj. Do dziewczynki, którą okazywała się 10-letnią Jadwigą Jędrzejewską (Wołomińska 17), przybyło Pogotowie. Lekarz po nałożeniu opatrunku na ranę czoła, przewiózł ją do domu.

Zbrodnia, czy samobójstwo?

Wyłowienie zwłok tajemniczego topielca

Pod Młocinami, rybak Józef Każyński, wyłowił z rzeki zwłoki mężczyzny. Topielec ubrany był w garnitur szary, sportowy, pantofle czarne, koszulę i majteczki niebieskie. Rysopis: lat około 23, ciemno - blondyn, twarz owalna, wzrost średni. Pod paskiem na brzuchu denat miał przywiązany kołczastym drutem kamień wagi około 6 kg.

Z dalszych oględzin, okazało się iż przy prawym oku, tuż przy no-

sie, widnieje rana postrzałowa. W kieszeni marynarki denata znaleziono kartę poborową na nazwisko Witolda - Tadeusza Raszlewicza (Sienna 21). Po przeprowadzeniu dochodzenia, okazało się, iż Raszlewicz żyje i mieszka przy ul. Szustra 18. Skąd tajemniczy samobójca, czy też ofiara zbrodni, miał dokument Raszlewicza, wykaże dalsze śledztwo policyjne - śledcze.

Co grają w teatrach?

TEATR ATENEUM na otwarcie sezonu przygotowuje arcydzieło Moliera w przekładzie Tadeusza Boya-Żeleńskiego „Szkoła żon”.

TEATR WIELKI: w próbach „Straszny dwór” Moniuszki w reżyserji Żelwerowicza.

TEATR NARODOWY: dziś „Wielki Fryderyk” z Solskim.

W sobotę „Wojciech Bogusławski” W. Rapackiego (ojca) w reżyserji Śliwickiego z Węgrzynem w roli tytułowej, wielkie widowisko w obsadzie najwybitniejszych artystów zespołu.

TEATR POLSKI: dziś po raz 151 i ostatni wzruszająca komedia angielska p. t. „Tessa”.

W sobotę premiera przygotowanego przez Aleksandra Węgierkę wielkiego widowiska w 11-tu obrazach według popularnej powieści Karola Dickensa „Klub Pickwicka” z Aleksandrem Żelwerowiczem w roli tytułowej.

TEATR MAŁY. Dziś komedia Bruno Winawera p. t. „Ryk byłego lwa”.

TEATR LETNI: Dziś poraz ostatni lekka komedia Gavaulta „Złota ciocia”.

W sobotę na inaugurację sezonu — słynna komedia Sardou „Czwartka pa pieru” w reżyserji S. Daczyńskiego.

TEATR NOWY: dziś 25-te przedstawienie angielskiej komedji „Sprawy rodzinne” G. Janniga.

Jutro w sobotę wznowienie cieszącej się powodzeniem w ub. sezonie „Szesnaścioletki”.

TEATR MALICKIEJ daje codziennie o 8-iej wiecz. sztukę B. Shawa „Profesja pani Warren” w reżyserji Z. Sawana. Sztuka ta grana jest przeszło 160 razy.

TEATR KAMERALNY: Dziś komedia Fodora „Matura”. W rolach głównych Grywińska, Skubniewska i Adwentowicz.

CYRULIK WARSZAWSKI. Dziś wodewil satyryczno-polityczny „Kajera Alfa Omegi” z Dymaszem, Zniczkiem i Brochwiczówną na czele.

OPERETKA (Karowa 18) daje dziś operetkę Lehara „Wesola wdówka” w nowej inscenizacji reż. F. Kuligowskiego.

TEATR „HOLLYWOOD” Dziś wielka rewja z udziałem Choru Dana. Szczepka i Tońko, Olgi Kamińskiej.

Inauguracja sezonu w Teatrze Letnim

Jutro w sobotę 26 b. m. otwarcie sezonu Teatru Letniego pełną humorem komedią W. Sardou p. t. „Czwartka papieru” w wykonaniu najlepszych sił aktorskich Teatru Letniego: Lindorffówny, Różyckiego, Grabowskiego, Martini, Macherskiej, Karczewskiego, Skonecznego, Kawińskiej, Tiche, Borowego, Zejdowskiego i innych. Reżyserja St. Daczyńskiego, nowe dekoracje i kostiumy pomysłu St. Cegielskiego.

Jest to jednak z najlepszych komedji mistrza sztuki komedjo-pisarskiego Sardou, autora „Madame Sans Gene”, „Naszych najserdeczniejszych”, „Rozwiedzmy się”, „Safandulów” i innych słynnych sztuk.

Z teatru Kameralnego

TEATR KAMERALNY gra w dalszym ciągu „Maturę” Fodora, która cieszy się niesłabnącym powodzeniem. Od piątku dnia 25-go b. m. rolę Katarzyny Wagner (maturzystki), po Jadzi Andrzejewskiej — objęła niezwykle utalentowana młoda artystka p. Alina Skubniewska, która ostatnio grała na scenie teatru Narodowego w „Weselu” Maryny i we „Fryderyku Wielkim” Justynę Gekowską. Obsada „Matury” tworzą: Grywińska, Adwentowicz, Dolnicka, Leśmianówna, Oberska, Kwiatkowska, Kwaskowski, Balcerzak, Rzecki, Wybrański, Lipiński i Michalewicz.

W niedzielę dnia 27-go o godz. 4-iej po południu „Matura”.

Strajk okupacyjny

W sp. akc. M. Efrain, Marszałkowska 125, wybuchł dn. 22 b. m. strajk okupacyjny, obejmujący 15 pracowników wspomnianej spółki.

Pracownicy ci nie opuszczają zakładu sp. i przebywają tam bez przerwy.

Strajk wyniknął na tle żądań eko-

nomicznych personelu. Strajkiem kieruje Centr. Zw. Zaw. Prac. Handlowych, Elekoralna 1.

Aresztowanie sekretarza Sądu Grodzkiego

Z nakazu prokuratora przy Sądzie Okręgowym w Warszawie aresztowany został sekretarz 21 oddziału Sądu Grodzkiego w Warszawie St. Staszewski. Szczegóły sprawy trzymane są w tajemnicy.

Wóz pod pociągiem

Na przejeździe w Służewcu pod pociąg kolejki Grójeckiej, zdążający do Piaseczna, dostała się furmanka, powożona przez Czesławę Węgry, (wieś Dębno, gm. Kąty). Wskutek starcia, furmanka została rozbita doszczętnie. Węgier wyszedł bez szwanku.

Tragedia robotnika

32-letni Sylwester Tyminski, robotnik (Wronia 18), otrął się nieznaną substancją. Pogotowie przewiozło desperata do szpitala św. Ducha.

Kacik radiowy

Muzyka ludowa

w programach zimowych

Muzyka ludowa wszelkiego rodzaju znajduje w Polskim Radiu swego troskliwego opiekuna i propagatora. Polskie Radio zdaje sobie bowiem sprawę z roli zarówno kulturalnej jak i społecznej oraz narodowej, jaką spełnia wszelka sztuka ludowa, a zwłaszcza ludowa pieśń i taniec. Sztuka ludowa jako nieprzebrana a zawsze żywotna natchnienia artystów, jako odbicie i wyraz temperamentu narodu, jako siła społecznie naród spajająca i łącząca, wreszcie jako sztuka niezmiennie barwna i interesująca, posiada w Polskim Radiu troskliwego opiekuna. Toż w zbliżającym się sezonie zimowym baczną uwagę zwróciło Polskie Radio na zorganizowanie i rozprawienie audycji muzycznych o charakterze ludowym. Zachowane zostaną zeszłoroczne audycje „Cala Polska śpiewa” lecz — w zmienionej i znacznie rozszerzonej formie. Do zespołu wokalnego, który obejmie wyłącznie wykwalifikowanych śpiewaków, przybędą głosy solowe oraz zespół instrumentalny, który stanowia dalszy etap zeszłorocznych audycji tego tak bardzo popularnego cyklu, odbywać się będą w każdy piątek o godz. 19.20 i trwać będą 30 minut.

Szerokie uwzględnienie znajda w najbliższym sezonie *pieśni ludowe*, dotychczas radiosluchaczom nieznanne, bo zebrane drogą konkursu, przeprowadzonego przez Polskie Radio. Materiały uzyskane na tej drodze, powierzone zostaną do artystycznego opracowania znanym kompozytorom. W ten sposób zapozna się każdy radiosluchacz z nowymi pieśniami ludowymi i nieledwie zapewne pieśń przejdzie do stałego domowego „reperuaru” słuchacza lub znajdzie drogę do nowych utworów naszych kompozytorów.

Trzecią grupę ludowych audycji stanowią *audycje komponowane* t. j. zn. oparte na tematach ludowych i zastosowane do nowoczesności oraz zawierające ludowych różnych części kraju. Żywy udział wezmą tu szczególnie regionalne, które reprezentują poszczególne dziale kraja. Specjalne audycje poświęcone są Śląskowi, jego muzyce i zwyczajom.

Szczególne nacisk położą Polskie Radio na wybór i opracowanie najcenniejszych kołd polskich. W kręsie Bożego Narodzenia zaplanowane są audycje z wynikiem pracy Polskiego Radia na tem polu.

Poza temi z góry przewidzianymi audycjami muzyki ludowej, sporo miejsca pozostanie dla muzyki ludowej w luźnych, nieobowiązkowych koncertach, czy to w recitalach poszczególnych artystów, czy to w występach Kapeli Ludowych.

Pogadanki

o nowej pisowni

Polskie Radio chce ułatwić radio słuchaczom przede i bliższe zorientowanie się w nowej pisowni, ustalonej przez Komitet Ortograficzny Polskiej Akademii Umiejętności i zatwierdzonej przez Ministerium Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, organizuje kilka specjalnych audycji w tym celu. Będą to cztery praktyczne informacyjne pogadanki, które w sposób popularny uprzedzą słuchaczom zasady nowej pisowni. Audycje nadawane będą raz na tydzień, w niedzielalki o godz. 16.00, w ramach „Skryżki językowej”. Pogadanki te wejdą do programu z początkiem sezonu zimowego t. j. od 4 października.

Wybuch i poparzenie

Karola Szterenfeldówna, lat 19 (Rymarska 2/4), sklepowa, w czasie rozpalania maszyny „Primus”, spowodowała wybuch spłytusu, doznając poparzenia prawej nogi. Palące się maszynkę i podłogę, ugasili domownicy. Szterenfeldówna, po opatrunku w ambulatorjum Pogotowia, przewieziona do szpitala na Czystem.

Wypadki samochodowe

Na rogu Al. Jerozolimskiej i pl. Zawiszy Czarnego samochód potrącił 35-letniego Stanisława Piskonia, agenta handlowego (Bielsk) który doznał potłuczenia lewej nogi.

Na rogu ul. Królewskiej i pl. Józefa Piłsudskiego samochód przejechał 33-letnią Janinę Sobieską, pakowaczkę (Nowolipki

51), która została ogólnie potłuczona.

Wreszcie na ul. Wawelskiej dostał się pod samochód 50-letni Jan Krysiński, oficjalista (Wawelska 15), doznając potłuczenia twarzy i nóg.

Wszystkich poszwankowanych opatrzyło Pogotowie, poczem Sobieską przewiozło do domu.

Co wyświetlają kina?

ADRIA: „W cieniu samotnej sosny” z Sylvią Sydney.
APOLLO „Jadzia” ze Smosarską.
ATLANTIC: „Pasteur” z P. Munim.
ANTINEA: „Zemsta p. X” i „Uwodzicielka”.
ARKON: „Pat i Patachon jako więźniowie” i „Nasze słoneczko”.
AMOR: „Zmiana serc” i „Człowiek, który rozbil bank”.
AS: „Bengali” i dodatki.
BAŁTYK: „Rose Marie”.
BIS: „Kocham wszystkie kobiety” (Jan Kiepura) i „Szkarlatny kwiat”.
CAPITOL: „Trędowata”.

LOS: „Kocham wszystkie kobiety” i Kiepurą.
MASKA: „Oskarżam Cię Matko” i „Prokurator Alicja Horn”.
MAJESTIC: „Cygańskie dziewczę”.
MARS: „Anna Karenina” i dod. kol.
MEWA: „Światło w ciemności” i „Dziewczę z Budapesztu”.
METRO: „Żona 2 mężów” i rewja.
MUCHA: „Jego wielka miłość” i „Wielka rewja”.
MINERWA: „Człowiek dwóch światów” i „Bez honoru”.
KINO MIEJSKIE — Hipoteczne 8. „Bounty”.

CAPITOL Początek 4, 6, 8, 10
„TRĘDOWATA”
W rol. główn.
Elżbieta Barszewska
Franciszek Brodniewicz

CASINO: „Fredek uszczęśliwia świat”.

CASINO Nowy Świat 50 p. 6, 8, 10
OTWARCIE SEZONU
Największy film prod. Uniwersal Pict. Corp. p. t.
„MAGNOLJA”
W rol. główn.
uroczą IRENA DUNNE,
ALLAN JONES,
PAUL ROBESON

COLOSSEUM MAŁE: „Dzień wielkiej przygody”.

CORSO: „Wesołe szaleństwo” i rewja.

CZARY: „Potępienie” oraz nadprogram.

FAMA: „Sereca ze stali”.

FILHARMONJA: „Jedna z tysięcy”.

FLORIDA: „Morderca” i „Czar młodości”.

FORUM: „Człowiek, który wiedział” i „Zew krwi”.

EUROPA: „Marja Stuart”.

ELITE: „Kapitan Blook” i „Stary pionier”.

HELIOS: „Jego wielka miłość”.

Rene Claira.

GDYNIA: „Takie są dziewczęta” i rewja.

ITALIA: „Księżniczka Czardasza” i dodatki.

KOMETA: „Królewska faworyta” i rewja.

Kino Teatr Chłodna 49, tel. 6.48-51.
KROLEWSKA FAWORYTA

Dzisiaj najrozsławniejszej kobiety XVIII wieku, słynnej kurtizany Madame Dubarry w imponującej ogromem realizacji **Wiliama Dieterle**

REWJA

HOLLYWOOD

Już dziś! Tylko 10 dni! Już dziś!

Na Gwiazdzistej Fali

CHÓR DANA przed wyjazdem do Ameryki.

SZCZEPKO i TOŃKO z wesołej Lwowskiej Fali.

OLGA KAMIENSKA.

Janina Sokółowska, Ludwik Sempolński, Ludwik Lawiński, Balet Pianowskiego z Nowicką, Michał-ka, Cesarskim na czele, Dekoracje: Senagalewska. Codziennie dwa przedstawienia 7.20 i 9.30. Bilety do nabycia w kasie Teatru od 11 rano do 2 i od 5-iej.

KINO MIEJSKIE Początek seansów godz. 5.30
„BOUNTY”
Ceny miejsc: Parter od 75 gr. Piętro od 50 gr. Urzędnicze 50 gr. I miejsca

NOWA TOMBOLA: „Mazur” i „Wszystko żart”.

OKO PRASKIE: „Wesołe szaleństwo” i „Izela”.

PAN: „Bolek i Lolek”.

Ki- no PAN P. 4, 6, 8, 10
Adolf DYMSZA
w komedji
„BOLEK i LOLEK”

PETIT TRIANON: „Armia Ewy” i „Kochaj tylko mnie”.

POPULARNY: „Czarne róże” i rewja.

PROMIEN: „Nasi chłopcy marynarze” i „Iskora”.

PRAGA: „Mazur” i rewja.

RAJ: „Rapsodia Bałtyku” i „Wesoły milioner”.

RIALTO: „Żona czy sekretarka”.

RIVIERA (Leszno 2): „Dodek na froncie”.

RENA: „Jęj wysokość całuje” i „Spelnione sny”.

ROXY: „Mały marynarz”.

SFINKS: „Upiór na sprzedaż”.

ŚWIAT: „Cyryk Barnuma” i „Szalony Porucznik”.

STYLLOWY: „Grzesznik miło woli”.

ŚWIATOWID: „Mayerling”.

STUDIO: „Mayerling”.

SOKÓŁ: „Armia Ewy” i „Wesoły kuracjuszek”.

SORENTO: „Burzami nad Andami” i „Parada rezerwistów”.

TON: „Mały marynarz”.

UCIECHA: „Pokusa” z Marleną Dietrich i Gary Cooperem.

UNJA: „Ostatnie dni Pompei” i rewja.

VARIETE (gmach Cyku): „Nasz chleb powszedni” i „10% dla mnie”.

KINO VARIÉTÉ p. 4 p. p.

(Gmach Cyku) Ordynacka 1

WIELKI PODWÓJNY Program

NASZ CHLEB POWSZEDNI

Reż. KING VIDORA

10% DLA MNIE

T. MANKIEWICZÓWNA

WALTER — K. KRUKOWSKI

Dla młodzieży dozwolone

Ceny od 54 gr.